

Caja
B-7

~~bel~~ ~~as~~ ~~st~~

na
trás los

o
cur-
a. Así

ado

., y co.
el peligro.
muchos Estudiantes, que
el caminó,
vér quan grande es, y quan tembla ha de ser la mano
que está arrimada al Bar-
de

aquel

-JPP

Index operis que hic continet.

- V. Summa Apologiae Fratris Predicatorum in Provincia Hispanie & Theologiae.
Propositius aduersus quasdam assertiones Ludovici Molinae de Societ. Ies.
Quas defendit in cordia liberi arbitrii ex gracie donis et ea alios ejus
de concordia sectatores de eisdem Societe.
- Allegatos sive et Doctorum quas effecit Molina et tria ad probandis
27. Aucto^r effas pselethmicas voluntates in clavis, et responsio eius singulariter
31. Illustriss. eto. R. P. D. Excludit oportere isti offi^s Inquisitoris
33. In Dominici Banne innullas pposas que in ejus commentariis in 19 pto. et in 2.2.
Isthe, notata sunt, censura.
Controversie, inter Pies Dominicanos et Sociis Iesu conc^o hispaniæ an danda sit
aqua pselethmico^m di et ratio physica ad eos effas determinans voluntate negat illi
exenti voluntate nec dissentire possit nec legi abiec^t?
Raves que prudenter oportere ut a Pmo D. R. Greg. 45 postulet, dicti atque
dendi typis excusis mateis Dne gracie.
Videlicet idem ac in num^e 82.
113. Texto sententia Ludovico^r de Molina in maa auxiliis, quae
canos, et sequitur oportet. — — — — —
124. An ad actus supernaturales efficiendos necessaria ponenda sit in humana ratione
aliqua grā adiutorio se efficac^r, ut eas posse voltas repugnare n^o possit
illig abjecere. — — — — —
134. Idem ac in gracie^r num^e — — — — —
141. Propositius, quia sententia pluviomotus PP^o Societatis stinet?
143. Propositus, qua in sententia motu PP. Dominicanorum pluviob^r Societatis PP.
minime probant? — — — — —
145. Causa, propter quas sententia de physica predicatur Societatis DD. P. Se.
guendis non putant, non modi loquendi probandi. — — — — —
147. Propositius interroganda — — — — —
149. Responsio PP^o Societatis ad predictas propositius. — — — — —
150. Responso Fratrum Predicatorum ad predictas propositius. — — — — —

- 169 Sententia R^{er}g Predicatorum & response R^{er}g Societatis circa 8 quatt.^o
- 170 Propositi in quibus convenient, et differunt Dominicani, et Jesuita. ~
- 171 Propositi R^{er}g Predicatorum quibus eorum sententia continet. ~ ~ ~
- 172 Responsio ad eas responserit ~ ~ ~ ~ ~
- 173 Propositi quibus in prima parte & officia Domini gratia R^{er}g Predicatorum a nostra sententia discrepant putamus. ~ ~ ~ ~ ~
- 174 Scripta sententia ~ ~ ~ ~ ~
- 175 Propositi R^{er}g Predicatorum ~ ~ ~ ~ ~
- 176 Propositi R^{er}g Societatis ~ ~ ~ ~ ~
- 177 Iugularis proposta ab Illustri Madruco ad infra Predicatorum, et infra Societatis. ~ ~ ~ ~ ~
- 178 Relatio R^{er}g Societatis ~ ~ ~ ~ ~
- 179 Relatio ad proximam R^{er}g Predicationem. ~ ~ ~ ~ ~
- 180 Relatio ad tua proximata p^{ro}pterea p^{ro}pterea Joanne Vincentio. ~ ~ ~
- 181 Epistola Mysticorum, et R^{er}g misericordia Cardinale^s Congregationis S^{ancti} Petri in questione. ~ ~ ~
- 182 Procerus pro libero arbitrio. ~ ~ ~ ~ ~
- 183 De modo operandi intellectus, et ejus operacionis. ~ ~ ~
- 184 Utius modo efficacis, que Deus movet homines volentes ad actus bonos, ita detinet, ut volentes non possint resistere. ~ ~ ~ ~ ~
- 185 De efficacia Domini auxilij. ~ ~ ~ ~ ~
- 186 De libero arbitrio. ~ ~ ~ ~ ~
- 187 Monacha inter R^{er}g Dominicanos, et Jesuitas, ad quatuor precepta revocata.
- 188 De Efficacia, et inefficacia auxilij. ~ ~ ~ ~ ~
- 189 De discordia, atque concordia liberarum arbitrii. ~ ~ ~ ~ ~
- 190 Memorialis de M^{agno} Niccolae Riccharti Dominicano.
- 191 Confusa in Illius Causa de variis auth^{or}ibus. ~
- 192 Procerus Dominicanae Ratione nota degna ~

27. & libertate p[ro]cessus.
38. An ad elicendos actus ~~super~~ natales ponendo sit grau[m] in volare ab invenio
specie.
32. Lectio[n]es Super p[ro]cessus Mephycas, et ap[er]t[us] lib[er]ty 12°.

181 hoz. wt. + 27 ea. lbs.

30 May - 1912

(1) Summa Apologiae Fratrum Praedicatorum
in Provincia Hispaniae, sacrae Theologiae
Professorum, aduersus quadam assertiones
Ludouici Molinae de Societate Iesu,
quas defendit in concordia liberi ar-
bitrij cum gratia donis, et contra
alios eiusdem Concordiae sec-
tatores, et defensores de eadē
Societati.

Achiv.

Bd

Ad III^{mū}. et II^{mū}. Dñm D. Fr̄m Micaelem Bonellum
S.R. C. Card. Alexandrinum ex ordine Praedicatorum
assumptum, atq; eiusdem Ordinis protectore vigili^{mū}.

Des
Atigio
de G

In qua

Primo referuntur, et impugnantur quadam assertiones Molinae,
et sectatorū illius fol. 3°

2° Constituuntur quādam observationis ad intelligentiam status
causa, qua inter Theologos Ordinis Fratrum Praedicatorum, et
D. Molinam uersatur. fol. 19.

3° Respondeatur ad arg. Molinæ, et ad uaria loca Sanctorū, et sclo-
lasticorū, qua falso pro se idem Molina, et defensio eius adducit fol. 22.

Omnia subiçimus correctioni S.R.C., atq; S^{mi}. D. H. Clemētis
Octauii iudicio sumiliter submittimus.

multo invenimus deinde amissio
nem quodcumque dicimus in
tempore mortis suorum. multo in
tempore deinde et cum illis invenimus
multo sibi non est debet inveni
multo. sicut etiam nos ipsi
sunt etiam sibi non debet inveni
sunt etiam sibi non debet inveni
sunt etiam sibi non debet inveni

multo invenimus in tempore
mortis suorum et multo invenimus
in tempore deinde et cum illis invenimus
multo invenimus in tempore
mortis suorum et multo invenimus

multo invenimus in tempore
mortis suorum et multo invenimus
in tempore deinde et cum illis invenimus
multo invenimus in tempore
mortis suorum et multo invenimus
in tempore deinde et cum illis invenimus
multo invenimus in tempore
mortis suorum et multo invenimus

2

III^{mo} d^o m^o D^o Fratris Michaeli Bonelli. Cardinali
Alexandrinus ex ordine Prædicatorum assumptus
dei maritis eiusdem Protectori dignissima Fratris; diu in
genuis sacerdotum in Diocesis Aluarez eiusdem ordinis insigne
Iacobae Theologice Professio summa peritie
erat Fratris. Felicitatem ex optato vobis
Provincia Hispaniae Ordinis Prædicatorum, innumeris beneficijs a Vra Dominatione
aucta, et decorata, in Alma Vibi hoc unum superest confidere in
omnibus cautis, qua apud S^m D^o N^o Clementem octauum per tractandum se
offerunt, ut ad Vram Illam Dominationem, tanquam ad Protectorem vigilan-
tissimum, recurrat. Id quod nunc confidenter facit, et humiliter in re
gravissima, et non solum Ordini sed etiam universali.
valde necessaria, cuius decisionem ad pedes S^m D^o N^o revoluti expecta-
mus, et suppliciter petimus, uestru ad id opportunitus auxilium imploratis.

Ante annos quindecim quidam sacra Theologia Professors e Religione Socie-
tatis Iesu tentauerunt Hispania noui modum concordia liberi arbitrij, cu
divina prouidentia, cum diuina gratia donis, cum aeterna prædestinat^e
Dei, in Scholam Theologoru, præcipue Salmanticensium, et Vallisoletana
introduce. Id quod non sine scandalo eorum, qui in doctrina D. Thomæ,
et D. P. Augustini versati erant, factum fuisse, nobis invenimus. Nam
statim non solum Ordinis Prædicatorum Theologi, verum etiam ab
gravissimi Salmanticensis universitatis magistri, nouam illam
doctrinam, tanquam erroneam, ac de Pelagianoru religijs derivata,
ad sacras fidei censores defundam esse iudicaverunt. Quo factum est,
ut Sanctæ Inquisitionis Vallisoletanae Indeprimitus, Joannes
Aresius, vir ingenio, litteris, prudentia, et omni virtute gloriosus
Salmanticam Eius rei inquirende, et examinande causa, missus fuerit.

Statu casus agerit.

qui diligenter examinatione de assertionebus, et assertoribus factis,
omnes Sane Theologie Salmanticenses Magistros in unum congregaverunt
consuluit; qui omnes temeritatis, et erroris nota plam doctrinam sub:
scriptis nominibus dignamente induauerunt. Quamobrem noua concordia
assertores tantisper siluerunt. Dominicus Alfonso Theologus So:
cietatis Iesu libellum de frateria noua concordia, praeditis tam
philosophia, quam Theologia iuridicis fundamentis, apud Lusitaniam
conscrivit, atq; iiii publicum edidit. Libellus iste noui, ac maioris
scandalis causa fuit, grandem dispersionis materiam feci in tota
Portugallia, et Hispania dedit. Ctenim cum a quibusdam laice
Theologia Professoribus Dominicanis Institutio Concordia illa noua
liberi arbitrij cum grā donis impugnaretur in Scholis, et multa pro:
positiones, quas in grafato libello L. Molina asserta, temeritatis,
uel erroris nota miserentur; Surrexit Valeoleti in Collegio S. An-
brosij Societatis Iesu quidam Theologus eiusdem Societatis nomine
Antonius Padilla eiudem Collegij sana Theologie Doctor, qui Sabbathio
die quinta mensis Martij 1594 publicis Conclusionibus Hispani-
narum Princeps dicatis, quas pralo, ut magis diuulgarentur,
mandauit, constanter assertus, et defendere in eodem Collegio So-
cietatis conatus est omnes, et singulas propositiones, quas in pto
libello de Concordia liberi arbitrij L. Molina docet, ueras esse, et
probabiles negat aliqua nota, aut censura dignas. Re per Theo:
logos Dominicanos, qui ex Collegio S. Gregorij, et Conventu S.
Pauli Valisoletani grafatis conclusionibus presentes fuerunt,
et eas suis argumentis impugnauerunt, ad Sacrum Tribunal
Inquisitionis delata, iuuu Supremi Senatus Regni Hispaniae
eiusdem Santa Inquisitionis prouitum est, ut omnes
universitatis, et viri doctiores eiusdem Regni, atq; aliqui
Sane

3

Sanctæ Theologiae Magistri Ordinis Predicatorum Provincialis Hispaniae
memorantibus circa predictas assertiones Molina, et praesertim circa
efficiaciam acutissimam dicitur quam illi negat, subscriptis nominibus pra-
ferentes quos statim Provincialis Hispania executioni mandauit.

Vnde ex sua nominib[us] o[mn]iis ep[iscop]o Doctoribus sicuti Theologis, qui suos tra-
ctatos circa efficaciam, vel inefficaciam auxiliis diximus, et alias proportiones
Molinicas ederent. Hi furentur H. Joannes Villafranca Magister, frater
Dominicus Baget Magister, et inveniuntur Salmaticensi primarius
sanctæ Theologiae Professor, fr. Didacus de Langas Mag[is]tr[us], fr. Petrus de
Herrera Mag[is]tr[us], et in eadem universitate publicus Theologus prof[essor]i,
fr. Petrus de Ledesma Mag[is]tr[us] Catedratis Salmaticensis, fr. Didacus
Alvarez Mag[is]tr[us] et Lector Theologie S. Pauli Valisolestan[us], fr. Christopher[us]
Rodriguez Presentatus, et Prior, et fr. Didacus Hugo Presentatus,
et Regens Collegij S. Gregorii Valisolestan[us]. Hi omnes singulares tractatus
le argumento supraposito conscripserunt, et proprijs nominibus subscripti-
erunt illos suo P. Provinciali offerentes, quos idem P. Provincialis
ad supremū in Hispania Inquisitionis Senatum statim detulit, et minū
est, qualiter predicti octo Sanctæ Theologiae Professores, qui suos tra-
ctatos ad viuicem in suis dominibus separatis, et absque mutua consul-
tatione dictauerunt, in unam tamen sententiam conuenerint, style

dubitatis, et rerum ordine differentis. Quia res antiquæ veritatis
sanctæ doctrinae ep[iscop]o S. Patribus accepta certissimum radicium est.
Tamen quia nimis prolixum videbatur, tot scripta varia de eadem ea
perlegen, supremus Hispania Inquisitionis Senatus prudenterime
iudicauit, ut omnes illi octo tractatus in uniuersis auctoribus con-
flarenb[us], qui eius causa statum compendiotius, et apertius contine-
ret. Id quod ex Consilio Patri Capituli Provincialis Segovia celebrati
mense Aprilis 1595. P. Provincialis J. Joannes de Villafranca Mag[is]tr[us]

Mag. o[mn]iis Hispanie
Eam Apologia con-
scripserunt.

genuit. 1530. coll.
1530. coll.

F. Dominico Bagno commissarii, auctorans illi in socium Fr. Didacum sua-
cerdotem Magistram. Hi duos Patres accepit eis singularibus tractationibus unigen-
tibus quatuor menses continuos, in eadem cella conuenientibus et pietatis
eiusdem summa attentione perlegentes, ipsi illi, dominis annis emporie-
comiti, et subscriptum nominis suorum fore abbas etorum, et Prolo-
gorum Provincia Hispanica tradidicunt prefato Provinciali, qui
eundem tractatum statim ad Inquisitionis Senatum transmisit; sed
quoniam predictus tractatus Apologeticus longo stilo uiginti duxi-
positiones Molina refutat, et impugnat, et centra erroris condemnat,
ne molestum sit eam longum tractatus perlegere conuenientius epis-
toriali, si breuem summam illius Vnde ^{ad} illi Differens, ut nomine
omniu[m] Theologorum Provincia Hispanica, qui rane Apologia con-
scripterunt, et approbauerunt, illam ante pedes S[an]cti O. N. Clementis
octauo constituerat, & S. B[ea]t[us] Euminiter petens, ut causa e[st] non pendeat,
et quarelibet fieri poterit, eam diligenter examinari faciat, et expa-
minat definat. Manifestum namq[ue] periculum ex dilatatione ipsa
in hac parte imminere uideamus atq[ue] ipsa experientia conspicimus;
si quidem iuniores Theologi, qui iuuentibus animositate noua que-
cunq[ue], atq[ue] curiosa in mysterio tam diffili ad intelligendum, facile
completuntur, cum magnas postea difficultati, si semel uenenu[m]
alium falsa doctrina imbiberint, ueram, et antiquam liberi-
ariorij cum gratia donis concordiam amplectentur. Atq[ue] utriam-
interni uirgaribus uiris, ac famini noua doctrina circa prefatam
concordiam minime noceat; Dum quidam eius Sectatores in His-
pania sub pietatis specie illam vulgo persuadere conantur, et ua-
rios impiumendo libros probabilem reddere, atq[ue] fratres Prodicato-
res, quasi desbructores libri arbitrij accusant, atq[ue] infamare con-
sidunt; cum tamen illi libertatem arbitrij iuxta antiquam

Sanctorum

Sanctorum Patrum doctrinam defendant. Suscipe igitur, Benignissime
 Princeps, præsens Opusculum, quod Provincia Hispania pietatis
 Toto Urâ ^Mme. D. offert, et iterum, quod in hac parte ad nostra fidei
 exaltationem, et S. R. C. obsequium libentissime impendit. Nungua
 enim haec tenus Prædicatoriæ familia sacro Inquisitionis Tribunal de-
 fuit, nunguam illud fecellit, nunguam frustra latrane comperta est; sed
 semper de Ecclesia Christi benemerita fuit, et nunc benemerit utq; ad san-
 quirii effusionem, si opus fuerit, iuvanti Domino, exoptat, atq; promittit.
 Suscipe nos Urâ Benignitas pro Catholicæ veritatis, pro antiquariori
 traditioni defensione uestri auxiliu mitigantibus, atq; Deus Opt. Max.⁵
 per Iesum Christum D. N. ad sui nominis gloriam, et laudem, Urâm Dnat^{em}
 misericordia seruet, ut tandem post multos annos in suprema felicitate
 constituat.

P. Prop. Molina

amisimus D. reddi quae dicitur monachos muri. ^Diversorum
interiora eiusque abstinenciae. mulierum et uerbi agerunt
intestinorum haec omnia in hunc. multo tamen. nullo. D. ambi
tempore. ratione ministrandi ministerio. I. D. L. 10. meritorum dege
et de uerberis uirginitatis et uirtutis invenit uerberum minis
tro. Propter reges etiam uerberum ministerio. sicut etiam uirginitatis
et uerberum ministerio omnia in tempore agerunt ipsi intercedit et regnos.
ministerio per. uirginitate. animo. et uerberi. tamen ergo etiam meritorum uerberum
ministrando agit. ratione pietatis et uirginitatis et uerberum ministerio
et gall. 3. qd. et qd. pia. ratione pietatis uirginitatis intercedit ministerio
tempore meritorum ministerio. ministerio ministerio est ut. N. D. misericordia. uirilis ag
meritorum ministerio. in tempore uirginitatis ministerio ut. tamen meritorum
meritorum ministerio.

meritorum ministerio

anibet. 19. D. 10

Prima Propositio Molinæ

*S*i duo aequales per omnia in omnibus conspiciant eandem. Mu-
tationem pulchram uenire potest a sola libertate arbitrij utriusq;
ut unus consentiat in peccatum, carmine concupiscendo, alter non item.

Habet hæc uerba Molina in Concordia liberi arbitrij. q. i. q. ar. 13.

Disp. i. 2. pag. 53. et dicit illam esse Deum Augustini lib. ii. de Guit.

Dei. e. b. Ex quibus uerbis statim infert Molina hanc propositionem:
eademq; restat ratiō de eodem modo affectis aequaliterq; a Deo ad fi-

dem vocabis: Pro sola namq; eorum libertati potest eueneri, ut
unus amplectatur fidem; alter uero eandem contemnat.

Censura.

*H*æc assertio erronea est, et de Pelagianæ heresis religijs. Et probatur ex
illo loco p^a ad Cor. 4. quis. n. 6. discernit! quid autem habes, quod non
aceperisti? Si autem acceperisti, quid gloriaris, quasi non acceperis? quibus
uerbis determinat Apostolus, quod fidelis discernitur ab infidei ex Dei
dono gratuito. Quod quidem misericorditer donatum est fidelis; non aut
infidelis; et tamen prefata assertio docet constantibus auxilijs, et donis
Dei omnino aequalibus per omnia, et in omnibus in duobus hominibus
euenerat aliquando, quod pro sola sua libertati fidelis conueritur in
sabi causa, et non pro speciali Dei dono accepto, quod alternon habet, sola
liberoas arbitrij illum discernit ab infidei, et non Dei donum; quod
est erroneum, et contra auctoritatem Apostoli inducitam.

*C*onfirmatur, et ostenditur nisi cuius argumenti ex Diuo August?
lib. de predicatione Sanctorum cap. 5, ubi explicans tribonium
Apostoli modo inducit, sic ait: Numquid per eae dona, quæ omnibus
communia sunt hominibus, prius dixit: quis enim te discernit; et deinde

i. Cor. 4.

D. Aug.

addidit: quid autem habes, quod non accipisti? potest quippe dicere
inflatus aduersus alterum, disanimat me fides mea, iustitia mea, uel alii
quidam hinc: talibus occurrit cogitationis bonis Doctor agnit.
quid in te habes, quod non accipisti? et riconciliabitur qui te discen-
dit ab aliis, cui non donauit, quod donauit tibi? Sact. Augustinus.
quibus verbis contendit. Dicunt quod secundum Apostolum aliquod
speciale donum accepit a Deo illa, qui conuerit, quod non accepit,
qui non conueritur, et quod per illud donum Dei speciale discernitor
ab aliis, et non pro sola sua libertate. Ita ergo proposito: pro sola sua liber-
tate unus conueritur, alter non tantibus auxilijs Dei omnino
equalibus per omnia, et in omnibus, contradicit Apostolo.

D. Amb.
Praterea D. Ambr. lib. 9. de oratione cap. 9. idem Ap. testimoni-
o explicans, eam uiram censuram confirmat. Sic n. ait Ambro. con-
tra erectionem lib. arb. gloriante, illam remittere sententiam Ap. dicens: quid habes quod non accipisti? si autem accepisti, quod gloriari,
quati non augeri? Igitur profunditas illius questionis, quam se-
cundum admirationem Apostoli impenetrabilem confitemur, per liberi-
arum uelle, et nolle non voluntar, quia licet initio domini bonum nolle,
tamen nisi donatum non habet bonam uelli. Sact. Ambrosius. Non
ergo iste conueritur pro sola sua libertate, id est, quia nolle uti auxilio
sufficiens (ut dicit Molina) sed quia speciale Dei donum officia ac-
cepit, ut conuerteretur, quod non accepit alter, alias profecto
querito illa; quare unus conueritur, alter non, sufficientem
tolueretur per uelle, et nolle liberi arbitrij nostri, quod est contra
Apostolum, et D. Ambr., negat questio illa adeo impenetrabilis,
ut dicunt Sancti.

Calum. 2.
2. Prob. ex illo celebri testimonio Apostoli ad Rom. 9. non est
uolentis, neg currentis, sed Dei miserentis, quod explicans D. Ansel.

Nom. 9.
D. Anselm.

lib.

6

lib. de grā, et lib. arb. c. 3° sic ait. Fuerunt quidam superbi, qui totam
efficiaciam in sola libertate arbitrij consistere sunt arbitrari, et pauci post
tempore de illis, qui conuentuntur ad Deum, et bene operanbu, subdit.
Istum impudentem est gratia, quia neq; uolentis est, quod uolentis
euerentis, quod curvit, et miserentis est Dei; Omnis enim excessio-
ne solo Deo, dicitur, quid habet, quod non auxilijs, quibus ueritas aperte
docet, speciali Dei grā esse ingratandum secundum doctrinam Agli,
quod iste uelit concordia est Dei dono, quod accipit ille, qui concor-
ditur, non autem alter; Non ergo unius concordia pro sola sua li-
bertate, ut dicit Molina, statibus auxilijs Dei omnino aequalib.

Sc. S. prob. Eae centurae ex operationibus necessariorijs scriptura,
et conditionib; que adducuntur in Censura 2. et 3. et 4. propositioni
Molinae, in quibus praecedentem magis aggrauat, et confirmat.

2^a. Propositio Molinae.

Cum auxilijs ex parte Dei, cum quibus unius iustificatur, et saluatur,
alii pro sua libertate nec iustificatur, nec saluatur. Nec dubitandum
est, multos sorghem i apud Inferos, qui multis maioribus auxilijs adsa-
lutem a Deo donati fuerunt, quam muli, qui in Coelo diuino conspicua
fuerunt. Et post pauca: Sed quod ei cum maioribus auxilijs pra-
destinati, et salvi non fuerint, illi vero cum minoribus gradebi-
nati, et salvi fuerint: non aliunde fuit nisi quia illi pro māta
libertate noluerint ita ubi suo arbitrio, ut salutem conseque-
ntur eternam, si uero margini. Hartonus Molina in Concordia
q. 23. ar. 4. disput. q^a memb. ii. q. 5. postremo pag. 477^{ad 1000}

CENSURA.

Hæc assertio erronea est, sicut prædicens, et Egredi Pelagianorum magis propinguus

et in eo quod a sententia alio unde provenire, quam ab iniata arbitrii
libertate, quod cum minoribus auxilijs rite sit praedestinatus, et sal-
uatoris filii vero ex iniatoribus auxilijs non, aperte reddit prae-
destinationem etenim salutem dominatam libertatem nobis arbitrij:
quid est Pelagianus, et uerae et lemoriu[m] Angeloli loco super inducens
in se dicens ex arbitrio quod ab iniata libertate minorib[us] et non
ab aliunde habeat prouidentiam Dei circa electos quod sit de facto praedes-
tinatio; ac per consequens sequeretur quod Deus nomen in praedestinatione
ueritatem absolute et efficaciter voluntate quod est in eum eae patet in fa-
mili centura prop[ri]etate iuris ueritatis, videlicet uero, uero.

Potesterea assertio manifesta trahunt tantum Deo auxiliu[m] sufficiens,
quo homo bene potest operari, et salvare: actualem vero operationem,
et bonum orum illius auxilijs tribuit nobis arbitrio tantum pro in-
nata tibi libertate, cum ait non aliunde provenire, quam ab iniata ^{3. calumna}
eisdem arbitrii libertati, quod cum minoribus auxilijs sufficientibus
iste salvatur: hoc autem assertere est expressum dogma Pelagi, ut clare
conbat ex verbis illius, que refutat D. Aug. tom. 7. li. v. de gen[esi] Christi
cont. Pelag. et Celsus. c. 4. Nos inquit Pel. sic tua ita distinguimus, et
certum uelut in ordinem digesta partimur. p[ro] loco posse statuimus.
2. uelle: 3. esse: posse in natura; uelle in arb[itu]rio, eae in effectu locamus. p[ro]
illud, i. posse ad Deum propriè pertinet, qui illud creat. sua contulit:
duo uero reliqua, hoc est, uelle, et esse ad Hominem referenda sunt,
quia de arbitrii fonte descendunt. ergo in voluntati, et operi bono laus
Eominis est: immo et hominis, et Dei, qui ipsius voluntatis, et operis
possit ^{tem} dedit; quia ipsam possibilitem gratia tua adiuuat semper aux.
quod uero homo pot uelle bonum, atq[ue] perficere, uolens Dei est, pot itaq[ue] illud
unum est, etiam si duo iba non fuerint; ita uero sine illo esse non
possunt. Itaq[ue] liberum n[on] est nec voluntatem bonam habere,

D. August.
contra Pelagi.

nee actionem: nullo autem modo possum non esse possib^{tem}. bonis inest
mali, etiam tamen nobis: nec otium tui aliquando in illo nat^a. recipit.
quem nob^s sentimus exempla aliqua faciant claritatem quod possumus
videre oculis: num non est: quod uero bene, aut male uidemus, hoc num
est: et generaliter conuersa complectar: quod possumus omnia bona facere,
dixere, cogitare, illius est, qui hoc posse donavit: qui hoc posse adiuuat.
quod uero bene uel agimus, uel loquimur, uel cogitamus, num est: quia
ege omnia uertere etiam in malum possumus. Eact^s Pelagius. Certe si autem
insipientes uerba Pelagi, parum, aut nihil differe uidentur a uerbis Molini.
sicut n. Pelagius fateatur, quod auxilium sufficiens tribuens sibi posse operari,
ad Deum referendum est: qui illud creat^s sua contulit: sed qd iste auctostr
bene operetur cum illo auxilio, ad Eominem referendum est; quia di' ar:
bitrij fonte' descendit: Ita similiter Molina tantum tribuit Deo auxilium
supernaturali sufficiens, quo Eomo posset iustificari, et saluari: sed
quod actualiter per illud auxilium operetur, et saluetur, in solam arbitri:
eij libertatem refert in assertione, quam impugnamus: cum ait, iō
non aliunde esse, nisi quia pro innata libert^e: iste uoluit uti aux:
illi, ecce Molina facetur, quod actualis operatio descendit ab innata
arbitrij libertate, et non aliundi: Pelagi uero inquit, qd descendit
de arbitrij fonte': quod idem est.

Nec ualeat aduersarioru' solutio, quod s' Deus illum, qui conuer-
titur, adiuuat speciali influxu' gr^e simultaneo, et coadiuvante;
et ideo actualis conuersio in Deum, et Eominem referenda est, immo
in Deum principaliter: Hae, inquam, solutio non ualeat. nam et Pelagius,
post auxilium sufficiens, quod dat Eomini posse bene operari, ponit
conuentum Dei simultaneum, quo ipsam possibilitatem operandi,
gratia sua tempe adiuuat auxilio: similiter etiam facetur Pelagius,
quod in opere bono et est laus Eomini, et Dei, quia dedit creature.

confunduntur uerba
Pelagi cum uerbi
Molinae.

ponere operari, et illud pone adiuuat, cum actualiter bene operatur.
Hiloboninus enarrat Pelagius, quia dicit ipsum actualis opus bonum,
quod homo de facto ad Deam connectitur de arbitrij force descendere
ergo etiam erat Molina cum Pelagio asserto non aliunde proie-
nit quam ab initia arbitrij libertate quod iste bene operatum con-
seruat, et saluetur cum minoribus auxilijs Dei sufficientibus, que
Eomini tribuant pone bene operari; alter vero cum maioribus au-
xilijs damnatur. P. Nam si provenit a speciali insupugna, quod iste
conseruat et saluetur cum minoribus auxilijs; g. iam provenit
aliunde quam ab initia, et sola arbitrij libertati.

Presterea nam predicta 2^a assertio tollit, et negat donum perse-
verantiae. g. est erronea. Anteced. prob. quia si non provenit
aliunde, quod iste cum minoribus auxilijs saluetur, nisi ab initia
libertate sui arbitrij, sequitur quod non proveniat a speciali dono
perseverantie collato a Deo misericorditer illi, qui salvatur, sed
autem alteri, qui damnatur: Etenim si non provenit aliunde quod
iste saluetur cum minoribus auxilijs, nisi ab initia sua libertatis;
certè non provenit a dono perseverantiae: nam si provenit a
dono perseverantie; iam provenit aliunde: vel fateri tenetur
Molina quod ille, qui cum maioribus auxilijs damnatus est,
habuit de facto donum perseverantie, quod et est errorem. Etenim se-
cundum fidem Catholicam quicunq^s habet de facto donum perseverantie,
infallibiliter salvatur, ut patet ex illo Mattei x^o qui perseveraverit
usq^s in finem, salvus erit; et ex definitione Concilij Tridentini sess. 6. can.
ar. Si quis diperit iustificatum sine speciali dono Dei in accepta insta-
perseverare postea, vel cum eo non posse, anathema sit.

Larg^o arguitur, donum perseverantie est maius auxilium Dei, abolutelo-
quendo, quam alia signalia auxilia secludendo donum perseverantie: sed ille,

qui saluat, habet donum perseverantiae ut constat ex locis scriptis
et Concilij inductis: hoc autem donum non habet ille, qui condemnatur:
quod quo saluabile, semper habet, maius Dei auxilium, quam illi qui condemnantur.
quod non stat quod assentit et proponit quod, s. cum minoribus auxilijs unus
saluator, et alius cum auxilijs maioribus condemnatur. Hac sententia
amplius patet ex impugnatione duorum sequentium proponum.

3^a. *Propositio Molinae.*

Error est asserti dari auxilii efficacia quod ex modo motionis diuinæ atq; ex
Deo ipso habeat efficaciam; neg. Eoc salua fide sustineri potest nam alias
non salvare liberas nisi arbitrij; dicitur hoc in concordia q. 23. art. 4. et 5.
disput. p^a mem. 6. 6. nonnulli, pag. 425. et 426. als. 326. et 327.

calumnia 4.

4^a. *Propositio eiusdem, quæ magis explicat, et aggrauat præcedentem.*

Divisio sufficientis auxilij inefficax, et inefficax nostra sententia ab effectu, qui
signul ab arbitrij libertati pendet, sumenda est: illud auxilium sufficiens,
sive maius, sive minus, in se sit, efficax dicatur, cum quo liberum arb.^m
pro sua libertate conuerterit: cum quo tñ nihil illi auxilio impedient,
poterat non conueriri: illud vero inefficax dicatur, cum quo arbitrius
pro eadem libertate non conuerterit, cum tamen potuerit conueriri.
Hinc 4ª loco assertimus aug^o Quenamvis, atq; adiuuantis genere, quez lege ois
via libatoribus conferuntur, quod efficacia, aut inefficacia ad conuersionem,
seu iustificat^{em} sint, pendere a libero consentu, et cognoscere arbitrij nisi cum
illis; atq; adeo in libera potestati nostra esse, vel illa efficacia reddiri consen-
tiendo, et cognoscendo cum illis adactus, quibus ad iustificationem disponimur;
vel inefficacia illa redire, continendo consentu, aut et eliciendo contrarium
dilectionem. Hac 4^a proponem habet Molina in concor^a q. 14. ar. 13. disp. 38. als. 40. Eanti quod
pag. 232. als. 166.

CENSURA praeceps 3^a et 4^a Propositis

Ista duæ propositiones 3^a et 4^a mico, quod asservant, nullum datur auxilium,
quod ut uenit a Deo est efficac, uel affectat secum efficaciam ad conuertend
peccatorem in Deum aut bene operandum, sed solum dici efficac ab affectu,
quia nostrum art^m pro sua libertate bene operatur cum illis sunt ero-
ne, et de Pelagiana Egregi reliquijs.

Probatur hæc Censura ex Concilio Arautiano can. 4. ubi dicitur, si quis, ut a
peccato purgari uelimus, per spiritus Sancti infusionem, et
operationem in nobis fieri confiteour, resistit spiritui Sancto per La-
tomonem dicenti, Preparatus uoluntas a domino: et Apostolo sa-
lubiter predicanti, Deus est, qui operatur in nobis et uelle, et pro bona
uoluntate: Idem habetur can. 6. si autem nullum auxilium, prout
uenit a Deo est efficac, sed, ut dicit Molina, Deus dat tantum eo-
minī auxilium sufficient; homo vero pro immata sibi libertati
reddit illud efficac, tamen cum illo operando: sequitur, quod
Deus nostram expectet uoluntatem, ut purgari uelimus; et non
moveat illam per spiritus Sancti infusionem, et operationem, ut pur-
gari uelit. Hoc autem est contra decretum Concilij. Id, quod apertissime
confabat legenti Epistolam Pasperi ad Augustinum de religijs Pe-
lagianæ Egregijs, que habetur inter opera Aug. 60. 7. ante lib. de
predicb. Sanct. Posterea probatur ex eodem Concilio can. 6. ubi sic
dicitur, si quis aut humilitati, aut obedientiæ humanae subiungit
gratia adiutorio, nec ut obediens, et humillimus igeris gratia donum esse,
consentit; resistit Apostolo dicenti, quid habes, quod non accepisti, et
gratia dei sum id, quod sum, at uero Molina in 3^a et 4^a assertione agit
subjicit gratia adiutorio, obedientiæ, et humilitati humanae dum assent

9

in 4^a assertioni quod auxilium et adiutorium Dei est efficaciam non quis
ut procedit a Deo secum afferat efficaciam ad contentendum licet unam
in Deum sed quia ipsum arbitrium pro sua libertati obedienda esse eu-
miliando se conuerit in Deum et sic auxilium Dei quod tantum erat
secundum se sufficiens reddidit efficacem et natus est subiectus
militi et obedientiis humanae adiutorii Dei quod est contra concilium.
Confirmatur nam concilium definit quod non tantum generaliter
esse actuatus obedientes et humilios et strenue operari cum auxilio
sufficiens est donum Dei sed auxiliari quoniam actuatus peccato obedit
spiritui sancto vocanti et conuentitur efficacem si quod efficacem
ter ipsum conuerit. secundum concilij definitionem datum aliud
gratiae adiutorium quod ut uenit a Deo sit efficacem ad conuertendum
hominem in Deum.

Potest in canonice eiusdem concilij hoc diffinitur multa sunt
in somnis bona quae non facit homo nulla uero bona fuit homo
quae non potest Deus nec faciat homo. secundum concilium Deus
est qui potest et facit efficacem fortitudinem et suauitatem quae
homo operetur ab eo bonum quae in Deum conuertitur et disponit
ad gratiam.

Haec ualeat solutio aduersarioum quod Deus dicitur facere bona opera
qua facit homo et praecepit illa quibus ad gratiam preponere disponitur
quia confert illi auxilium supernaturale iustificare angustiis hominis pro
minata libertate bene utatur et statim Deus aderit conferendo illi
nouum influxum grā dadiuantis nam hoc est incidere in errore
Pelagi ut patet ex verbis illis cum centuria 2^a propositionis
inductis. Etenim quod homo bene utatur auxiliis sufficientibus
non provenit a sola minata uoluntate sed a speciali auxiliis gratiae Dei.
Posterea probatur ex concil. Nic. sess. 6. de iustificatione cap. 5. ubi

rie habebunt. Cum dicitur in taliis lachrymis, Conuertere ad me, et ego conuertere ad uos,
libertatis nodus ad monachorum: cum nos respondemus, conuertere nos domine
ad te, ex consideracione, Dei noster gratia graueniri confitemur, quibus uer-
bis docet coram illis, quod non tantum preuenimus Dei gratia, ut postea
conuerteremus, sed etiam ut de facto conueritamur. Nam illud uerbum, Con-
uertere nos, efficaciam denotat auxiliij diuini, a quo peccator habet,
quod conuerteretur. Negare auxiliu efficacem, moue uenit a deo, est
erroneum, et accidere, quod ab arbitrio nostro habeat efficaciam dei
auxilium. blasphemiam etc.

Nov. 4.
D. August?

Cap. 367

Propositiu[m] p[ro]positio[n]e nostra. Censura episcopalis ad Rom. q[uod] id est profide
ac secundum gram firmat promissio super quem locum D. Aug[ustinus] lib[er]tate
predicatione Sanctorum cap. iij. et ii. applicans illud Genesij ix. Pro-
missum Abram a deo, Patrem multarum gentium constituit[ur] sic erat.
Hoc non de nomine arbitrio patribus, sed de rea predicatione
promisit, promisit, ut quod ipse facturus erat, non quod dominus uia
et si faciunt homines bona, que pertinent ad calendarum Deum, ipse
facit, ut illi faciant, quod praecepit, non illi faciunt, ut ipse faciat,
quod promisit, alioquin ut Dei promissa inpleantur, non in Deo,
sed in communione esset potestatis, et quod a domino promisum est, a
ipsis gentibus redderetur Abram. Hacenus Aug[ustinus] cuius doctrina
confirmans agere uerba illa, que dominus dixit per prophetam, fa-
ciam ut in praeceptis meis ambuletis, et iudicium meum custodiatis, atq[ue]
faciatis. Hec contendit D. Aug[ustinus] in verbis inquit colligi est tanta
scripturar, quod debet auxilio, quod, ut uenit a deo, sit efficacem
ad faciendum, quod homines faciunt, quod Deus praecepit, vel pro-
misit; alias non erit finis promissio Dei ex ipsa gratia, et dono
diuino, ut dicit apostolus, sed ex libertate humani arbitrij, quod, ut
dicit Molina, facit, quod auxilium Dei sit efficacem, eo quod pro innata

libertati auxilio Dei sufficienti voluit uti strenue pro eadem innata
libertate cum illo operando.

Præterea probatur testimonij Sanctorum, qui aperte afferunt dari
auxilium quod in se sit efficax ad immutandam somniū voluntatem,
et faciendum quod bene operetur. D. Aug. id assertit tom. 7. lib. de
grā, et lib. arb. cap. 20. ubi sic ait, voluntas cuiusvis somniū ita est
in Delibetabili ut eam quando uoluerit, et quo uoluerit faciat inclinari.
et lib. de corrēct. et grat. c. 14. inquit Deus de ipsis somnī uolunta-
tibus quod uult facit, et lib. de præd. Sanct. c. 8. dicit gratiam effi-
caciem a nullo duro corde respui, et infra docet quod Deus facit uolen-
tis ex uolentibus. videat Molina, an sit lapidei cordis, et diuicre-
spondō grā, quę a Deo ipsis habeat efficaciam conuertendi somnī
in Deum, nam illam aperte respui, cum inquit in 4^a assertione,
quod auxiliū Dei mendicat efficaciam a mō lib. arb. et a bono, ^{um}
illius pro innata tibi libertati. nos autem contras affirmamus quod
liberum arbitriū mendicat efficaciam ab auxilio Dei, maxime in actibus
supernaturalibus.

D. Antilm.³ D. Anselmus lib. de gratia, et lib. arb. id ipsum confirmat. ait n. fue-
runt quidam superbi qui totam efficaciam in tota libertate arbitrij
consistere sunt arbitrati & Superbit g. Molina, dum assertit in propo-
gas iniquitamus quod liberum arbitriū pro sua libertati reddit
efficaciam auxilium quod ut uenit a Deo tantum erat sufficiens.

D. Thomas id ipsum confirmat apertissimis testimonij nam p. 2. q.
iii. ar. 3. ait quod omnis effectus gratia ponitur, ut bonum quod som-
uult efficaciter operetur ergo datur auxilium gratia efficacip et effica-
citer mouens somnīm ad operandū aetus supernaturalis, maxime illi
per quos ad grā disponitur. et p. p. q. i. ar. 8. wrp. sic ait, voluntas Dei
necessitatis actibus liberi non imponit quod contingit propter efficaciam

10
Testim. Sanctorum
ad probandum aux.
efficaciam
D. Aug.

divina voluntatis, cum enim aliqua causa efficax fuerit ad agendum effectus consequitur causam non tantum secundum id, quod fit, sed etiam modum fieri, vel esse fieri. cum igitur voluntas Deicit efficaciam, non solum sequitur, quod fiant ea, quae Deus vult fieri, sed quod e modo fiant, quo ea fieri vult. vult autem quadam actiones fieri contingentia, et libere: et ita ab efficacia divina voluntatis habent, et quod tales acte fiant, et quod fiant libere. Hoc D. Thomas. Idem docet p. p. 83.
a. p. ad 2^m. quid clavis contra 3^{am} et 4^{am} assertiōnē Molinā dicit potuit?
Fatetur n. D. Tho: quod ab efficacia divina voluntatis habet efficaciam num liberum arbitriū, ut libere suas acte operetur non g. d. auxiliū Dei efficax, quia num liberum arbitriū facit efficax, ret dicit Molina, sed quia ipsum auxilium efficaciter mouet liberum arbitriū.

D. Cyillus.
Divus et Cyrilus in lib. de adorat. et cultu in spiritu, et ueritate expressi verbis distinguunt, et concedit 2^c. Dei auxilium, aliud sufficiens, et inefficax, aliud vero efficaces modos, quo scola Thomistarū illud constituit, et defendit contra Molinam, sic n. ait D. Cyrilus, Deus non solum verbis nos stimulat, et adhortationibz menti immitti, ut discedamus a peccato; sed tantam benignitatem nobis etiam exhibet uniuersorum Salvator

Deus ut efficaci subsidio adiuvet, sed quod scriptum est: Apprendisti manū dexteram meam, et in consilio tuo deincepsisti me. Nam quonia Domini natura non ualde generosa est, nec satis idonea, ut malum effugere queat. Duplex Deus concederī beneficium uidetur persudens admonitionibus, ut subriduum inueniamus, et fortius illud pressans, quam ut malum pressens, et violentum preualere posse. Hacenq; Cyrilus, quibus verbis aperte docet constituendum esse auxilium sufficiens, quod datur Domini, ut malum effugere posse, ret auxilium aliud efficax, quod D. Cyrilus appellat subriduum Dei fortius, quod dabur Domini, ut efficaciter bene operetur, et malum effugiat, ne

Psal.

aduersus

adversum illum praeueleat. quomodo ergo dicit Molina nullum dari auxiliū,
quod ut uenit a Deo, sit efficac̄!

Præterea probatur eadem centuria ex orationibus Eccl. quibus a Deo petit, ut
misericorditer illi concedat auxiliū efficac̄, quo de facto bene operetur, ut
pater ex illa oratione communi. Actiones nras quesumus Domine aspirando pra-
ueni, et adiuuando prosequeri, ut cuncta misericordia a te semper incipiat,
et per te capta finiatur, Et ex alia oratione Dominice 6^a post octauam hi-
nitatis, Deus virtutum, cuius est totum, quod est optimum, insere
pectoriis nostris amore trui nominis, et presta mi nobis Religionis aug-
mentū, ut quæ sunt bona, nutrias. Item etiam in oratione Domini-
nus 22^a. Petet Eccl. Deus refugium nostrū, et uirtus adesto p̄ ipsi
Eccl. tua p̄cib⁹, auctor ipse pietatis, et presta, ut quod fideliter
petimus, efficaciter consequamur. Et quibus verbis desumitur argu-
mentum, si bona cuncta a Deo procedunt, si Dei est totum, quod est
optimum, ut canit Eccl., ergo auxiliū efficac̄, quo de facto liberum
arbitriū bene operatur, Dei est, et a Deo procedit. Confirmatur h̄i Co-
mo pro minata sibi libertate facit efficac̄ auxiliū, quod in se tan-
tum erat sufficiens, quid petit a Deo, quod per illum efficiatur efficac̄?
Ere argumento triumphat D. Augustinus lib. de bono perseverantiz cap. 7.º D. Aug. lib. de bono
aduersus illos, qui asserunt bonum usum liberi arbitrij, vel actualēm
operationem bonam ipsius ab minata procedere libertati, ut dicit
Molina; sic n. ait Aug.; grossus in hac re non operosas disputationes
expectat Eccl., sed attendant orationes suas, orat, ut increduli credant;
Deus g. conuerdit eos ad fidem; orat, ut credentes perseverent. Deus g.
donat perseverantiam usq; in finem. Hac Aug.; si g. secundum Molina
non est speciale Dei donum bonus usus liberi arbitrij, et efficacia,
quam habet in operando, sed tantum procedit ab eodem arbitrio pro
minata libertati, superflue illud Eccl. peteret a Deo, ut misericorditer

talem bonum usum concederet, quod tamen asserere nullus audebit.

Deniq; probatur. nam ut docet **D** Paulus, non sumus sufficientes cogi-
care aliquid à nobis, quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est; ergo
a fortiori, efficacia, quam habet liberum arbitrium in actuali operatione,
maxime in operatione supernali, per quam disponitur ad gratiam ex
Deo erit; alias id, quod perfectissimum est in operationibus supernatura-
libus, tribueretur libero arb. pro innata libertati, et non pro speciali
Dei dono, quod est Pelagianum.

S^a. Propositio Molinae

Circa scientiam Dei medium inter scientiam naturalem, et scientiam liberam,
quam idem Molina fatetur se adinvenire ad concordandā libertatem
nisi arbitrij cum divina præscientia, et prædestinatione, multa coacervat
centura digna.

Dicit p^o: trilicem scientiam oportet distinguamus in Deo, nisi peri-
culose in concilianda libertate arbitrij nostri, et contingentia cum
cum divina præscientia allucinari uelimus; unam merè naturalem;
aliam merè liberam, qua Deus post liberum actum suę voluntatis
abz. Hypothesi, et conditione aliqua cognovit absolute, et determinatè
ex complexionibus omnibus contingentibus, que nam re ipsa euent
futuræ, quo non item; Tertiam medium scientiam, qua altissima,
et inscrutabili comprehensione cuiuslibet liberi arbitrij in sua enen-
tia intuitus est i quid pro sua innata libertate si in Eo, uel in
illo, uel etiam infinitis rerum ordinibus colloquaretur, actum
esset, cum tamen posset, si uellet, facere re ipsa oppositum. Ita Mol.
in concordia quest. i4. ar. i3. disp. so. 5. triplicem scientiam pag.
329.

Dicit 2°: illam scientiam Dei nulla ratione dicendam esse liberam, tum

12

quia antecedit omnem liberum actum voluntatis diuinæ itum etiam quia
in potestate Dei non fuit scire per eam scientiam aliud, quam re ipsa
simerit, neq; et in eo sensu dicenda est natus, quasi ita imitatit deo,
ut non posuerit scire oppositum eius, quod per eam cognovit. si ergo
liberum arbitriū creabum actum enet oppositum, ut revera potest, id ignorat
sciri nec eandem scientiam, non autem quod re ipsa sit.

Dicit 3º. quare non est magis minatum Deo scire per eandem
scientiam hanc partem contradictionis ab arb: creato pendentem,
quam oppositam.

Dicit 4º. Illam scientiam Dei medium partim habere conditionem
sua nativitatis, quat: praeuenit actum liberum voluntatis diuinæ, neq;
in potestate Dei fuit aliud scire, partim habere conditionem
scientię liberi, quat: quod sit omnis potius partis, quam alterius.
Sabet ex eo, quod liberum arbitriū ex Hypothesi, quod crearetur in
uno, aut altero ordine ciui, enet potius factum unum, quam aliud
cum rerumque indifferentior possit facere. omnia sicut sabet Mo-
lina nobis supra. s. suscitabitur.

Censura dicti primi.

Pm. dictum non carit magna arrogantia, et iniuria Doctorū eccl:æ,
et Sanctorū, et omnium fere Scholasticorum. Nam auctor Molina
sibi attribuit ueram, et legitimam uiam conciliandi libertatem arbitrij
nobiscum diuina, præscientia, et prædeterminationem; Et audet dicere
ante illum rursum in eo concordiam, perfecte fruue in eccl:æ Doc-
toribus explicabam; Ctenim in proposito libello p. 23. ar. 4º et 5º
diss. p. a. memb. vte. s. credens Aug: fol. 487. dicit Molina ex sent: a
August: uice prædeterminationem fuisse turbas multas coniuratas.
ex Massiliensibus, et s. nos pro nostra pag. 489. subdit ege uerba.

Arrogantia Molinae
con' d. Aug:

Quae subiect doctrinas circa concordiam liberi arbitrij, et predestinationis, quod
in varijs locis tradidimus. sed dabantur explanatas semper fuisse. forte ne Pel-
lagiana heretis fuisse exorta, nec Lutherani tam iniquitatem arbitrij
notari libertatem autem fuisse negare, nec ex Augustini opinione, con-
certationibus cum Pelagianis tot fideles fuisse turbati, et reliquie
Pelagianorum in Gallia fuisse extintae. Hactenus Molina.
Ependant amore Dei censores fidei, et iudicent, an eccl^a rep*re*p*ar* ex-
pectauerit per tota scula doctorum Molinam, ut hanc concordiam
explicet explicant, quasi per scripturam Sacram, per sancta conui-
lia, et autores antiquos, et postquam gerit D. Augustinu, et D. Thomam
ptam concordiam Deus sufficientissime non explicauerit ab agnou illa
scientia media a Molina, et a suis adiumenta; quod concedere erit
blasphemiu, et ponere defectum in diuina prouidentia, in reabo-
num eccl^a, et doctrine Catholicae adeo necessaria, Amerere autem siunt
asserit Molina, quod ex opinione Augustini, concertationibus eius
cum Pelagianis fuerint in Gallia multiviri docti turbati, et quod
propter eandem Augustini doctrinam reliquie Pelagianae heretis in
Gallia non fuerunt tunc extintae, magnam iniuriam infert doctor
eccl^a, ne dicam, blasphemiam: hactenus ne omnes Sancti, omnes eccl^a
doctores, omnes Theologi, qui sine illa scientia media explicauerunt
liberi arbitrij notari concordiam cum diuina predestinatione, et
prouidentia, fuerint in hac parte hallucinati? multo maiori jure
in defensionem D. Augustini, D. Thomae, et aliorum Sanctorum, quos D.
Molina ita irreuerenter tractat, ponet dei de eodem Molina, quod
est Hallucinatus in magnitudine eius mysterij, et nouam illius con-
cordiam causam fuisse non modic turbationis in tota ferme Hispania,
et Portugallia, et utinam non maiora incommoda afficeret in eccl^a:
quod si Pelagiani, et Lutherani quietus essent, si illi, datum fuisse, et
explicato

explicatus nouus modus concordia traditis a Molinæ forte enet, quia modus ille, et Pelagianis faverit, ut et Lutseranis videtur; Pelagianis quidem, quia plus nimis tribuit libero arb^t g^o innata tibi libertate; luteranis vero, quia dum liberum arbitriū contendit statuere illud destruit; etenim liberum arbitriū, quod Omnipotentis dñius, et efficaci illius motioni non est subiectum, liberum arbitriū creatum non est.

Posterea quod Lutseranis faueat, et Pelagianis nouus modus concordia Molinæ, ex eo colligitur, nam Pelagius, et Lutserus eadem via, et eodem disceptu in contrarios errores abiuerunt, ut ergo namq^{am} Sane consequuntur, evidenter esse arbitratur, Deus prædefiniuit humanos actus, et prædestinavit quoddam voluntate efficaci, et absoluta; ergo non remansit libertas in actibus humani. Sed Pelagius, ut saluet libertatem arbitrij, negat prædestinationem, et efficaciam auxilij diuini; Lutserus autem concedendo prædestinationem, negat libertatem arbitrij. Molina vero, ut saluet libertatem, negat prædestinationem absolutam Dei, ut patet in propositione 7° et similiter efficaciam auxilij diuini. Nos autem, et libertatem arbitrij confitemur, et efficaciam auxilij diuini, et actionem libram prædestinationis cum illa saluari contendimus.

Censura 2^{di} et Tertiij dicti.

Dictum 2^m. eiusdem assertioñis quinta manifestam in se repugnantiam invenit cum doctrina eiusdem Molinæ, nam primo assertit illam scientiam dei medium nulla ratione dicendā esse liberam, et postea in eadem pag^o subdit illam scientiam, partim habere conditionem sive naturalis, et partim habere conditionem scientię libere, que duos tibi in uicem contradicunt, nam si nulla ratione illa scientia est libera, ergo non est partim naturalis, et partim libera, sed est merē naturalis, nam scientia, quae partim est libera, aliqua ratione habet diuilibera.

Praterea id quod assertit idem secundum dictum, quod se licet in potestate
Dei non fuit sine per eam scientiam aliud quam re ipsa sciuerit. Pu-
gnat etiam cum doctrina eiusdem Molinae in dicto 4º ubi docet esse
in potestate liberi arbitrij nostri aliud facere; etenim si in potestate
liberi arbitrij nostre est aliud facere, sicut reuera est, ergo in potestate
Dei fuit aliud scire.

Praterea arguitur, nam si illa scientia Dei media haberet certitudinem
ex eo, quod liberum arbitrium hominis positum in tali, vel tali ordine.
Cerum esset potius factum hoc, quam illud sequeretur, quod scientia Dei
haberet certitudinem ab aliqua causa extrinseca, non autem a primario,
et per se obiecto eiusdem scientie, quod est ipsa essentia divina, quod
tamen asserere est blasphemum, nam tunc mendicaret Deus certi-
tudinem ab alio obiecto, quam a se ipso. Et per hoc manet et impugna-
tum tertium dictum.

Praterea impugnatur nam sequeretur ex tertio dicto, quod scientia
Dei esset confusa, et indeterminata ad alteram partem contradictionis.
Eoc autem asserere esset ponere in scientia Dei magnam imperfec-
tionem, mo id ponere est contra rationem scientie, quae est de
Eis, quae non contingunt aliter se habere, ergo

Censura quarti dicti.

Quartu' dictum non caret temeritate, et accedit maxime ad errorem, etenim
attigit pro causa certitudinis scientiae Dei aliquid creatum,
silibet usum aetream liberi arbitrij positi in tali, vel tali ordine
cerum.

Praterea nam eximit, et subtrahit a divina prouidentia,
et voluntate aliquam actionem creatam, nam ponit liberam
homini voluntatem operantem in tali ordine, et antiquam in-

eligatur

telligatur decretum aliquid voluntatis diuinae circa eam operacionem, quod tamen est erroneous, cum voluntas diuina sit omnium causarum, que extra Deum sunt bona, ut docet D. Thos: p. p. q. iij. et ibi Theologo, ergo tenetur Molina confiteri, quod ut talis actio bona fieret in tali ordine rerum, debuit procedere decretum diuinae voluntatis, ut fieret.

Potest scire est rem per causam cognoscere, sed diuina scientia non potest attribui sine blasphemias, quod quia cognoscit aliquam causam exprimere, cognoscit effectum eius.

6^a Propositio Molinae.

Circa concursus Dei cum causis secundis multa docet Molina nota, et censura digna, que non tantum Physiologia, sed et Theologia repugnant.

Dicit primum Deus suo auxilio, et concursu generali non influit in causas secundas mouendo illas ad suas operaciones, sed influere tantum in suas operaciones immediate, et in effectibus causarum secundarum, additum alia, non saluari libertatem nostri arbitrij, sed dari ansam multis enoribus.

Ita dicit Molina in Concordia q. iij. ar. iij. disp. 2b. q. dicendum itaq; est ubi sic ait, quo fit, ut concursus Dei generalis non sit influxus Dei in causam ^{2^{am} quasi illa prius ab eo mota agat, et producat suum effectum, sed sit influxus immediate cum causa in illius actioneme, et effectum. Eandem propositionem repetit disp. 27.}

Dicit 2° Deum, et causam ^{2^{am} responde effectus se habere, ut causas partiales, non secus, atq; cum duo trahunt nauim, ita docet ubi sup^a disp. 2b. circa finem.}

Dicit 3° quod illud auxiliu generali, et concursu universalis Dei est mere naturalis, et eiusdem operationis responde omni effectum natum, et supernatum bonorum, et malorum, ita ut auctor expiri illius concursus

non habeat, quod sit magis assensus fidei, aut actus charitatis, quam infidelitatis, et odij Dei, aut fornicationis pag. isi in Antwerp.

Censura Primi dicti.

Primum dictum est expressè contra totam Philosophiam, nam per illud eneuanatur discursus naturalis rationis, quo ostenditur esse primum unum motorem, et unam primam causam immotam, omnes alias causas secundas mouentem. Vnde Aristoteles 8° Phys. demonstrat omne, quod mouetur ab alio moueri, et ex hoc infert esse peruenientium ad unum primum motorem immobilem omnia mouentem, si aut p^o. causa non influeret in causas secundas, neq^o moueret illas ad suas operaciones, vanies esset discursus Aristoteli, nec haberemus demonstrationem naturalem ad demonstrandum Deum esse ergo.

Præterea nam de ratione cause secundæ est, quod subordinet primæ cause non tantum in esse, sed in operari, etenim non tantum effectus productus est ens factum, sed etiam ipsum agere cause 2^a est aliquid ens in rerum natura, ergo utrumq^o dependet a primo ente, et a p^o. causa: ergo prima causa influit, et in effectum, et in ipsam causalitatem causa 2^a.

Calistini Papa. Est et primum dictum contra expressam definitionem Calistini Papæ, priui Euclis nominis, qui in Epistola ad Ep^os Gallia. Sic ait, ita Deus operatur in cordibus hominū, atq^o in ipsum liberum arbitriū, ut sancta cogitatio, prius conciliū, omniq^o bonus motus voluntatis ex deo sit. quibus verbis docet Pont. X. Deum non tantum influiri in effectum voluntatis, sed et in ipsum liberum arbitriū, et s. ir. quasi respondens arg^{to} eorum, qui proterue arbitrantur tolli arbitrij libertatem, si ponatur influxus efficax Dei in ipsius liberum arbitriū. Subdit idem Pontifex, quo ubiq^o auxilio, et munere

15

mūnēti Dei non auferunt liberum arbitriū, sed liberatur, ut fiat de tenebris
lucidū, de prauo cretum, de languido sanū, de improviso prolixi. quid clarius
contra Molinam?

Præterea nam sequeretur ex P^o. dicto P. Molinæ, quod quando homo pro-
ducit actum contritionis, quo ultimè disponitur ad grām, operaretur
suam salutem non motus a Deo: consequens est contra expressam definit.^{em}

Bonilij Thid^m. sess. 6. can. 4. de Justificatione, ubi sic habetur. Si quis
dixerit liberum hominis arbitrium a Deo motum, et excitatum nisi coope-
rari Deo excitantiꝝ Anathematisit, sequela probatur, nam iuxta primū
dictum Molinæ, Deus influit in effectu causa², et non in causam,
ergo quando homo tributo iudicatur, sicut Paulus producendo actum
contritionis, Deus influit in illum actum, et non in liberum arbitrium
illum mouendo.

Præterea idem Boni^m. Thid^m. sess. 14. c. 4. affimat, quod attribuo, et timor
inferni non solum sunt actus boni, sed et esse donum Dei, et spiritus Sancti
impulsus nondum quidem inhabitantis, sed mouentis, quo poenitens adiu-
bus, viam tibi ad iustitiam parat, ergo secundum Boni^m. Spiritus Sanctus
mouet liberum arbitriū, ergo influit in illud, tanquam in causam secundā,
et non tantum in effectum, ut dicit Molina. Deniq^z probatur omnibus ar-
gumentis, quibus in cens.^o 3^e. et 4^e. prop. ostendimus errorem esse negan-
tia auctorij diuini mouentis voluntatem ad actus bonos.

Ex his omnibus constat dictum primū, quod modis impugnamus, non
tantum esse contra Philosophiam, sed et ex illo inferni aliquos enores
contra fidem.

CENSURA dicti Secundi.

Dictum 2^m. magnum ponit imperfectionem in concurrendo prima causa, et devo-
gat perfectioni illius; nam facere Deum causam partiale est exprimere
concursum cause² ab efficacia primæ causa, quod si ostenditur. Si Deus

hoc consequens con-
cessit Antoniū d'
Padilla fridens concil.
Societatis Jesu.

et liberum arbitrium concurrunt ad actum fidei partialiter, si ut duo
trahentes narium, ergo efficacia, et virtus, quam habet liberum arb.^m
ad credendum, non provenit ex motione primæ causæ supernaturæ,
quod est erroreum, ut supra ostensum est. Sequela tamen prob;
nam duo trahentes narium, ita se habent in ordine ad effectum, quod
unus non accipit uitutem motuum ab altero, sed ambo simul
concurrunt æqualiter ad eundem effectum. ergo.

D. Ambrosius.

Præterea idem secundum dictum est expressè contra D. Anselmum
lib. de grā, et lib^o arb^o. cap. 3. ubi loquens de illis, qui conuertuntur
ad Deum, et bene operantur, ait: Totum imputandum est gratia,
quia neq; uolentis est, quod uult; neq; currentis, quod currit; sed mi-
serentis Dei, omnibus. n. (excepto solo Deo, dicitur; quid habes? quod
non acceperisti!) Idem dicit Bernardus in tract. de lib^o arb^o: ubi do-
cet, nihil operari liberum arbitriū, quod ad salutem pertineat, quod
non sit potissimum tribuendum Deo. Deniq; D. Aug^o in Enchiridion
cap. 32. inquit, ideo Apostolum dicere non esse uolentis p^r ut totum
Deo detur, videatur huiusmodi locus Aug^o: clarissime enim nobis
fauet.

Censura Tertiij dicti.

Tertium dictum est erroneū in fide, et probatur in amī ex cui concursus Dei
non habet actus liberi arbitrij, quod sit fidei supernaturæ omagis, quam
infidelitatis: ergo quod sit actus fidei supernaturalis credere Deum
Uinum, et cōnum habebit à libero arb^o, et non à concursu Dei, quod
est erroreum, ut patet ex definitionibus sequentibus, nam in Conc^o
Palæstinæ contra Pelagiū celebrato, cuius meminit Aug^o in Epist^a iob.
et in Conc^o Africano, ubi conuenerunt rit. Epⁱ, et fuit à Pontifice con-
firmatum, ut refert Pascher in response ad octo cap. Gallorum, diffi-
cilitum est, quod grā Dei per Jesu M^{sc} xpūm D. N. non solum ad cognoscendā,

Conc. Palæstinæ

Conc. Africano

sed etiam ad faciendam iustitiam nos per actus singulos adiuuat, ita ut me illa, nihil uerba pietatis habere, cogitari, dicere, et agere ualeamus. ex quibus uerbis desumimus argumentum subsumendo sic sed credere certos mysteria fidei, est cum animo cogitari eadem mysteria. ergo ad sic credendum, necessaria est gratia Dei adiuuans, et non sufficit natura virtus cum auxilio gratiae naturali; ergo concurrit, quo Deus concunit ad actum fidei non est eiusdem rationis cum concursu illo, quo ad actus meritorios concurrit, ut dicit Molina. Confirmatur ex D. Aug^o. lib. D. Aug^o. de predicat. sanctorum, ubi ait, errorem esse dicere, quod credere Euangelio predicato est nobis ex nobis, ergo est ex speciali, et supernali auxilio Dei.

Præterea probatur ex Cone. Arauifiano can. 6. et 7. ubi scriptum est (Cone. Arauifianus) decemintur, si quis affirmauerit posse per natura uigorem aliquid dicere, aut cogitari, quod pertineat ad salutem uite aeternæ, aut prædicatio lucis angelio consentire, nisi per illuminationem spiritibus Sancti: ergo errat Molina assertens posse quenquam certò credere per uires naturæ Euangelio predicato, cum solo auxilio generali, quod est ordinis naturalis.

Præterea probatur ex Innocentio in epistola ad Cone. Cartaginensis, qua habeatur apud Augustinum Epist. 293^a et ex Zolino Pontificie Max^o in epistola ad omnes episcopos, quem refert Calbetius in epistola ad Gallos cap. 9. et ex ipso Calbetio ibidem cap. 8. qui omnes expressè determinant ad omnia hominum opera, que pertinent ad vitam aeternam, esse necessarium auxilium coelstis, quod Sancti quotidiane implorant. 3° doctrina Molina est erronea.

Id ipsum confirmatur ex Cone. Rids. sess. 6^a de iustificatione can. 3. (Cone. Rids.) ubi habetur. Si quis dixerit trini p̄uenientis spiritibus Sancti illius inspiratione, atque eius adiutorio dominum credere posse, tunc oportet, Academia sit. cum qua definitione saluari non potest dictum, quod impugnamus.

Denig probatur. nam assere quod concursus Dei generalis. quo Deus
concunit cum homine ad actum fidei est eiusdem rationis. et merè
naturalis respectu omnium actuum. tam bonorum. quam malorum;
est virtualiter docere. quod Deus. quantum est ex se. non magis
concurrit ad actum signalem charitatis. quam ad actum peccati;
quod est erroneum.

SEPTIMA PROPOSITIO MOLINÆ.

Circa mysterium prædestinationis multa etiam dicit Molinae. nouaz falsa,
et erronea. P^o dicit. His itaq^z confutatis. ut ad rem redeamus (salua
reuerentia. que d. Rom^a debetur magna) non miror. si communio Scholas-
ticorum sent.^d presentim eo modo intellecta. que verba d. Vr. hoc loco
sonare videntur. a multis dura nimis. indignas diuina bonitati; et cle-
mentia iudicetur. ita Molina in Concordia q. 23. a. 4. et s. disput. i.
memb. 6. q. Eis ita confutatis pag. 431. et infra multa uerba contume-
liosa in sent. d. Aug^m. et d. Rom^a circa prædestinationem proficit.

Dicit 2° quod prædestinationis cuiuscunq^z adulti in particulari
ratio sumetur ex bono usu liberi arbitrij eius prædicti. et ab eo sunt de-
pendens talis prædestination. ita ut ex voluntate eius pendat. quod
eabeat rationem prædestinationis. et sorbiatur hoc nomen. uel creti-
neat solam rationem prouidentie. qua Deus prouidet illi domini de-
medijs sufficientibus ad salutem. Nam ex eo. quod adulteri uolunt co-
operari illi medijs habuit illa prouidentia rationem prædestinationis.
et abs non haberet. nisi rationem prouidentie. unde infert. quod no
prædestinationis pendet ex voluntate adulti uolentibus cooperari illi
auxilijs. additq^z hoc negari non posse salua fide. et extendit ad Angelos.
Eane docebuiam. quos dicit relictor fuisse in communi prouidentia.
unde infert. quod in eorum prædestinatione necessario presupponitur

præscientia.

11

præsentialia boni utus liberi arbitrij: Hæc omnia docet Molina in concordia
q. 23. a. 4. et s. disput. p. a. memb. q. concl. 8. pag. 467. et in s. possumus con-
firmare pag. 469.

Dicit 3º quod nullius hominis prædestinationis est certa, et infallibilis ex
ui mediorum, et auxiliarium, que Dei voluntas tribuit prædestinationis,
ut peruenirent ad Beatitudinem, sed solum ex illa scientia media,
qua Deus prævidit bonum utum liberi arbitrij futurū. Ita docet in
concordia q. 23. a. 4. concl. 2. pag. 455. et idem docet concl. 3. et concl.
ult. a. memb. q. de prædestinatione parvulorum.

Dicit 4º. Deum neminem prædestinationis absoluta, et efficaci voluntati,
neque Apotholos, aut Beatam Virginem, vel alios confirmat in grā,
sed sub conditione quadam mutabili boni utus liberi arbitrij prædicti
a Deo, quia uidelicet. Deus prævidit illos bene usuros libero arbº, et
auxilijs sufficientibus, cum tamen potuerint non uti bene illis; ita
docet in Concordia disp. i. citata memb. 3. et memb. 9. s. illud etiam
ex dictis, et p. p. q. 23. a. 5. memb. q. et eandem doctrinam extendit
ad prædestinationem parvulorum in concordia memb. q. citato concl. 8.
et 9. pag. 467. et 475.

Dicit 5º quod splendor iustitiae non est causa præcipua permissionis pe-
cati, ita docet p. p. q. 23. a. 3.

Dicit vltº ordo causarum, et mediorum, qui diuina prouidentia
conditibus est, nullam omnino necessitatem consequentis, aut con-
sequenter affect libero arbitrio, ita docet in concordia q. 22. a. i. disp.
2. s. Alterum est, et in s. quando. Infert statim, quod non omnis
ordo diuina prouidentia est certus, immobilis, et indissolubilis quod
effectus expectationem.

CENSURA

Omnia fere, quæ in hac 7. propositione docet Molina, manent ex parti

impugnata ex dictis in Censura tertia, et quartæ, et quinque propositionis illius, sed ut singula eius dicta debita centura notemus, sit prima conditio circa primum dictum illius. Audacter, presumptuose tabis, et iniuriose contra D. Aug^m, et D. Romam loquitur Molina in illo dicto, et contra coenam Theologorum sententiam circa predestinationem, dum sciens, et prudens illam rejevit, asserens cum illa non recte saluari arbitrij nostri libertatem.

Probatur Ego censura; nam sententia D. Patris Aug^m, et D. Romae circa predestinationem, fuit approbata a duobus Summis Pontificibus, scilicet a Gelasio, et a Calistino.

Item etiam alij plures summi Pontifices approbaverunt uniuersaliter omnia, que docet S. tho: nam Joannes xx. in bullâ Canonizationis S. Romae data in Aug^m 18. Julij 1323. anno 7. sui Pontif^{ty} inquit, quod D. tho: humiliter, et sapienter omnem suam doctrinam, quecumque scriptis, et locutus cum regula fidei confirmavit, et in quoddam sermone de laudibus D. tho: quem idem Pontifex in sacro Palatio predicauit, cuius initium est: Se itote quoniam Dominus Sanctum tuum misericordie inquit; quod post Apostolos, et primos Ecclesiasticos Doctores. D. tho: super omnes alios Ecclesiasticos sua doctrina defendit. et ut risert Joannes Person cancellarius Parisiensis tom. i. tract. 39. lxxv. A. idem Summus Pontifex qui D. Romam Catalogo sanctorum ascripsit, dicit in pleno Card. Conclit. quod esti S. tho: nullus negat in vita, negat in morte miraculis clarus est, qui libet artus doctrina illius erat prodigium quoddam, et miraculum magnum praeserens testimonium sanctitatis eius.

Item Innocentius 6° in quoddam serm^e de laudibus D. tho: qui incipit. Et eue plures Salomon Ego. approbat omnia, et singula, que D. tho: scriptis, et docuit, et omnes legitatur, ut illius doctrinam sequantur, et defendantur. ait enim Egeuerba: Huic doctori sapientia precesteris excepta canonica,

Per multis summo
Pontificis approbat?
omnis sententia D. tho:

Sabet proprietatem verborum modum dicendi, veritatem sententiarum,
ita ut nunguam, qui eam tenuit, inueniatur a trahit' deuiaſe, et qui
eam impugnauerit, semper fuerit de veritate suspectus.

Item Clemens 6us. eandem doctrinam approbat in quadam bulla
data in Auinione 5. Februario anno 2°. sui Pontificatus.

Item et Urbanus vi. in Bulla ad Auriępum, et doctoris Paolo-
sana uniuersitatis edita 30. Augst. 1369. eandem doctrinam confir-
mat, et omnes monet, ut illam sequantur: quod etiam fecit nouissime
Pius V^{us} in Bulla edita Romae 15. Aprilij 1567., et temere ergo, et au-
dacter, ne dicam, enonec audet Molina doctrinam S. Romae a' tot
Summis Pontificibz approbatam circa materiam predestinationis
reicere, et damnari, affirmans illam non saluan' libertatem arbitrij.

CENSURA 2^{di}. Dicti.

Secunda conclusio error est con' fidem Catholicam assertare id, quod in
2°. dicto assertit, quod scilicet ratio predestinationis in particulari
cuiuslibet predestinati, adulti, desumitur ex prauito bono usu
liberi arbitrij promissa tibi libertati, et ab illo dependeat, ita
ut deus neminem absolvat, et efficaci voluntate predestinauerit
in uitam eternam, sed sub condicione quadam mutabili boni usus
liberi arbitrij prauiti a' Deo. Haec censura est expressi D. Augustini
qui quam assertionem Molina censet Pelagianam, quod probat in
libro de Predestinatione Sanctorū ex verbis illis D. Pauli ad Ephes. i.
Benedictus Deus, et Pater D. N. Iesu Christi, qui benedixit nos
in omni benedictione squali in coeli tribus in Christo Iesu, tunc ele-
git nos in ipso ante mundi Constitutionem, ut essemus sancti, et
Immaculati in conspectu eius in charitati, qui predestinavit nos
in adoptionem filiorum per Iesum Christum in ipso secundum propositum

Aug^{ust}. confit Pelagianam
Sancte positionem
Molina lib. di' piz.
dict. Sancte. c. 17.

Verba Aug.^m

uoluntatis tue in laudem glorie gratiae tuae. Verba Aug. ac fuit Elona
ordinaria cap. i. ad leges. super verba indueta d. Pauli, et sunt leges;
quomodo enim eligeret eos, qui nondum erant, nisi predestinando?
eligit ergo predestinans nos, et siue non elegit, sed quod sive sane-
ti essemus, neque ideo, quia Sancti futuri essemus, sed potius eligit
nos a deo, ut in tempore quis essemus sancti per bona opera, non
enim quia futuri eramus, elegit, sed ut essemus Sancti, ideo quippe
futuri eramus, quia elegit ipse predestinans, ut talis per gram
eius essemus. Sed Pelagianus ueritati insultans ait, praeciebat
Deus, qui essent futuri Sancti, et immaculati per liberum uolunta-
tis arbitriu, et ideo eos in sua praescientia, quales futuros esse pre-
sciuit, elegit; elegit, inquam, antequam essent, predestinans filios,
quos facturos esse sanctos praesciuit, non fecit, nec se factum, sed
ipse facturos esse prouidit, quem confutans eccl. Apostolus dicit,
ut essemus Sancti. Hacenus, Elona ex Aug., nihil aliud pro-
fecto assertit Molina in 2. dicto, quam quod Pelagianus ille, quod
in priori d. Augustinus impugnat. videatur d. Augustinus
lib. allegato de predestinat. Sanctoru c. 17. apertissime nam con-
demnat in tetro cap., tanquam Pelagianam, assertionem Molinae,
quam impugnamus.

Pristerea probatur eadz Centura ex uerbis illis Apostoli ad Rom. 9.
cum n. nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent, aut mali, ut se-
cundum electionem propositum Dei maneret, non ex operibus, sed ex
uocante dictum est, quia maior seruiet minori, sicut scriptum est;
Jacob dilexi, Iacob autem odio habui, ubi expendendum est illud uerbo
Apostoli, ut secundum electionem propositum Dei maneret, id est ut
firmum esset ex ipsa Dei electione, et non ex ipsa praescientia boni utur
liberi arbitrij; si enim predestinationis tantum esset certa ex bono uer-

liberi arbitrij premit non esse certa secundum electionem Dei et secundum

propositum conferendi auxilia efficacia, quibus predestinati salvantur.

sed prudens Apostolus futuros esse homines superbos, qui rationem

differentiae inter Jacob, et Ioseph non solum ex vocanti, sed aliundi

iniquitatem essent, subdit. quid ergo dicemus? nunquid est iniquitas

apud Deum? abicit. Ecce profecto replicam Molinae assertoris in concor-

Molina explicat
solvit a' d' Paulo.

dia q. 20. a. 4. et s. disp. i. memb. 6. d. Eis itaq confutatis, quod sent?

a. Rom 9, et Aug. circa predestinationem facit Deum crudellem, et iniquum,

sed quid respondet Apostolus? nunquid configuit ad scientiam illam

medium boni, vel malorum liberi arbitrij premit? non sane, sed inquit,

abicit. Moysi enim dicit: Miserebor, cui misertus sum, et misericordias

predabo, cui miserebor. igitur non uolentis, neq; currentis, sed miser-

centis est dei. Ecce Apostolus solutionem superba interrogacionis

ad voluntatem diuinam misericordiam reducit, et non ad uolentem, nec ad

currentem: nam eti; homines per liberum arbitrium uelint, et cur-

rant, tamen Deus est, qui per suam misericordiam eos facit effi-

caciter, et libere uelle, et cunere, ut in 3. et 4. assertioni Molinae

ostensum est: deniq; Apostolus in eodem cap. aliam replicam blas-

phemantiu de loc genere predestinationis confundit: ait enim;

deciis itaq mihi, quid ad me queritur, hoc est quare Deus de nobis

conqueritur, cum peccamus, si ipse nos indurat, non dando auxilia

efficacia, sine quibus non stat operari nos recte: uiduntati enim

eius, quis resistet? ecce aliud argumentum difensoru Molinae,

et respondet Apostolus, o homo tu qui es, qui respondes Deo?

an non habet potestatem filius ex eadz massa facere aliud quide-

ras in honorem, aliud uero in contumeliam? profecto Apostolus

non tam irabus responderit, si uera esset doctrina Molinae: facile

enim pacaret corda indurandiu respondendo, quod differentia

intereras bonis, et contumelie tota deducitur ad bonum, vel malum unius
liberi arbitrij praecipi. sed nihil tale respondet Apostolus, sed dedu-
cit ad primam, et antiquam radicem differentiam praedestinatiorum
a non praedestinatis, quia uidelicet Deus noluit pro sua misericor-
dia istum eligeri, alium relinqueri.

3^a Conclusio etiam est enoneum id, quod assertit Molina in eodem
dicto 2°. Angelos uidelicet fructus relictos communis prouidentiae, ut
per liberum arbitrium, talis prouidentia rationem praedestinationis
habent. probatur eae censura omnibus argumentis, quibus impugnata
est supra 2^a propositione Molinae.

Praeterea, nam als Angelis, qui salvi facti sunt, non tribueret Deus
speciale donum perseverantibus, nec perseverarent ex illo dono speciali, sed
ex innata libertati arbitrij bene utentis auxilijs sufficientibus
sibi donatis a divina prouidentia. Soc autem assertu est enoneu,
ut ostentum est in impugnatione prima, et 2° assertionis Molinae: q^o

4^a Conclusio etiam est error assertu, quod Molina assertit, parvulus
uidelicet, qui per alienam voluntatem, et operationem baptizantur,
et statim moriuntur, et saluantur, ideo fructus praedestinatos, quia
talis operatio aliena prouisa fuit a Deo. Probatur, ille parvulus bap-
tizatur, et saluatitur ex meritis Christi, ergo illa baptizatio fuit effectus
praedestinationis parvuli. patet consequentia, quia non solum proce-
dit ex meritis Christi, quod si parvulus baptizetur, saluabitur, sed et
quod baptizebitur actu: sed quequid datur praedestinatis ex meritis
Christi, ut medium necessarium ad salutem, est effectus praedestinationis: q^o

Confirmatur, nam praedestinatio est preparatio donorum gratiae in pre-
senti seculo, et gloriae in futuro, ergo est effectus ex diuina praedi-
stinatione infallibiliter subsecutus, quod puer v.g. baptiletur in
casu posito, non g. illum Deus praedestinavit, quia praevidit operatione

aliena.

aliena esse baptizandum, sed potius ē conuerso, tēdo opeōne aliena par-
nulus ille baptizatus est, quia a' Deo erat prædestinatus, deniq; probatur
ex illo Rom. io. quos prædestinavit Eos, et vocauit, et quos vocauit, Eos ius-
tificauit p̄ ubi uocatio, et iustificatio ponuntur inter effectus prædestinat.

CENSURA 3.ⁱⁱ 4.ⁱ 5.ⁱⁱ et 6.ⁱⁱ Dicti.

Quinta Concl^o: id, quod assertit Molina in 3.º dicto, q̄ uix nullius hominis præ-
destinatio est certa, et infallibilis ex uero mediorū, quae a' Deo preuisa
sunt, et præparata prædestinatis, ut saluentur, sed tamen ex scientia illa
media, qua Deus prævidit bonum usum liberi arbitrij prædestinati futurum;
est enoneum, et carent fundamentum ^{prædestinationis} ^{prædeterminationis}. Hæc Cen-
sura satis patet ex dictis in impugnatione 3.^a, et 4.^a assertionis Molina,
et in quatuor conclusionibus, quibus præcedentia dicta Molina a nobis
impugnata sunt.

Praeterea probatur, nam 3.^m dictum tollit omnem efficaciam ab auxi-
lijs supernaturalibus, prout ueniunt a' Deo; etenim secundum
Molinam prædestinationis non est certa ex uero mediorū, et auxiliorum Dei;
sed ut supra ostentum est in Censura tertia, et quarta propositionis
Molina, error est negare auxilium efficax, ut uenit a' Deo, ergo.

Praeterea ex causa contingentia non detumitur infallibilitas ali-
euus eventus, ergo quod prædestinationis saluetur, non est infallibilis
ex uero boni usus liberi arbitrij prædicti a' Deo, nam talis bonus usus est
contingens, cum posse esse, et non esse, ergo est infallibile ex uero me-
diorum, et auxiliorum Dei, siue ex uero decreti diuini dictinantis
istum prædestinationis ad finem ultimū.

6.^a Conclusio, etiam est enoneum id quod assertit Molina in 4.º dicto,
Deum uix neminem prædestinationem' absolute, et efficaci voluntate; nec
etiam Apostolos, aut B. Virginem, sed sub conditione quadam boni usus

liberi arbitrij. Hæc Centuria probatur ex dictis in Centuria dicti preceden-
tis, et videatur expressè contra illud Apostoli ad Ephes. i. ubi loquens
de se ipso, et alijs Apostolis, ait, legit nos in ipso, ut essemus sancti,
de quo supra dictum est in 2^a conclusione.

Præterea probatur ex illo D. Pauli. Misericordiam consequitur sum,
ut fidelis essem, ubi aduertit Concilium Arauicanum Can. 25. quod nondipicit,
misericordiam consequibus sum, quia eram, sed ut essem.

7.^a Conclusio dicere quod splendor iustitie divina non est causa præ-
cipua permissionis peccati, vel reprobationis damnatorum, vel eorum
qui damnandi sunt, est manifestus error contra exprias loca Script.

Probatur ex Censura, nam D. Paul. ad Rom. 9. Eane causam assignat
tanquam potissimum reprobationis, sic. n. ait, quod si Deus violens ostend-
ere iram, et notam facere potentiam suam, sustinuit in multa patientia
uata iræ apta in interitum, ut ostenderet diuitias gloriæ suæ invasa
misericordiæ, quæ preparavit in gloriam suam. ubi D. Paulus causam
permissionis peccati eue dicit manifestationem iræ, et iustitie Dei,
sicut causa potissima prædestinationis electorum est manifestatio
misericordiæ suæ.

Hoc ipsum confirmat idem Aplius eodem Cap. adducens illud dictum
Exodi 9. contra Pharaonem, quia in hoc ipsum excitauit te, ut ostende-
rem in te uirutem meam, ut annuncietur nomen meum in uniuersa
terra, ergo cuius uult miserebitur, et quem uult indurat; expendat
illud uerbum, in hoc ipso excitauit te, ut ostenderem⁹ ubi nomine ex-
citationis induratio, et permissionis peccati Pharaonis intelligitur, quam
permissionem dicit Aplius. Deum ordinasse ad istum finem, ut ostenderet
uirutem suam in punitione Pharaonis.

Præterea probatur ex illo Proverb. ib. uniuersa propter semetipsū
operatus est Dominus impium quoq; ad diem malum, i. dominum, qui

futurus erat impius Deus creauit, et permisit iniectatem eius, ut in die
Judicij Dei just^a. eluenscat in punitione illius, sic explicant uno locum
Glossa Lirani, Rodulphus Haimon, et multi alij; Societiam docet O. Aug.^o
lib. ii. de Ciuitate Dei Cap. 18.

Octava Conclusio dicere quod ordo causarū, et mediiorum, qui diuina
prudentia constitutus est predestinatis, nullam secum afferat necessi-
tatem consequentiz, aut vero quod ordo diuina prudentia non sit certus,
immobilis, et indissolubilis, est erroneum. Haec conclusio est contra
septimum dictum Molinae, et probatur ex illa Cœl^o oratione. Deus cuius
prudentia in sua dispositione non fallitur, ergo ordo diuina prouid.
est certus; ergo haec consequentia est bona. Deus prouidit hoc, uel dis-
ponit hoc eueniri, ergo hoc eueniet, ergo diuina prudentia afferat secundum
necessitatem consequentiz, quamvis in effectibus contingentibus, et
liberis consequens sit in se contingens, et liberum.

Præterea probatur ex illo Sapient. 8. Attingit a fine usq; ad finem for-
titer, et disponit omnia suauiter, ex quibus uerbis desumitur argumentum,
Deus omnia attingit fortiter, et suauiter uoluntati sua, qua omnia
quæcumque uoluit fecit in Coelo, et in terra, ut dicit Psalmista, ergo
haec consequentia est infallibilis. Deus ordinat certas causas, et media
uolens aliquem effectum fieri efficaciter, uero g. quod Petrus conuictatur,
ergo effectus ille erit, ergo habet necessitatem consequentia, quamvis
consequens sit liberum.

Præterea, nam sequeretur, quod scientia, et prudentia Dei esset
fallibilis, quod est erroneum.

Præterea probatur conclusio ex Cap. Vatis 23. q. 4^a. ubi docit O. Aug.^o
quod futura ex libertate arbitrij ad intuitum diuinū relata necessi-
tavit, ut stant sub dispositioni diuina notionis, per se vero considerata
absolutam naturam hujus libertatem, non deserunt. quibus uerbis aperte.

c. vatis 23. q. 4

D. Ant. b.

docet diuinam præscientiam, et dispositionem in finit necessitatem con-
sequentis in actibus humanis quamvis in se considerati sint liberi. Ita
docet diuinus Anselmus expresse lib. de Concordia Prædestinationis, et
liberi arbitrij Cap. i. et 2. ubi docet hanc consequentiam esse bonam,
Deus præsinit Petrum peccatum, ergo libere Petrus peccabit, quia
ubrung præsinit Deus, et quod Petrus erat peccator, et quod
erat peccator libere sentit ego. Ante l'mus saluari negotitatem con-
sequentis cum libertate consequentis eandem doctrinam etz. Romanos
p. 2. q. 24. ar. 4. ad 3^m. ubi ait, quod si Deus moueat voluntatem
ad aliquid impossibile est hinc positioni quod voluntas ad illud non mo-
veatur, non tamen erit impossibile simpliciter. Hinc habet ortum illa
communis distinctionis Theologorum de necessitate in sensu composito, vel
diviso qd' admittit ibi D. Romanos p. a. p. 24. q. 23. art. 6. ad 2^m.

Ottava Propositio Molinae.

Hoc uidetur neceſſariū concedere omnes effectus fortuitos diuina prouid.^a
esse intentos. Hinc patet necesse non esse concedere mortem illius, qui propter
ipius intentionem, dum natare volebat, suffocatus est, esse intentam,
ac voluntam a Deo, sed permissam dum caput, ita docet Molina in
Concordia q. 22. art. 2. q. circa effectus pag. 375. et in art. 4. hq.
I. Hinc etiam patet folio 381. docet interfectiones quibus aliqui in-
terdum propter ipsorum spem a grassatoribus interficiuntur suffocationes
aliorum in fluminibus, et his similes effectus non esse a prouidentia
diuina intentos, neg ut ita euenirent Deum nequam causam, ex quo
proficiuntur preparantur.

Censura.

Hæc assertio est erronea con expressa loca Sacrae scripturæ, et probatur ex

illo 3. Regum

illo 3. Regum cap. ult: vbi dicitur vir autem quidam tenet arcum in
incertum sagittam dirigens, et casei percussit Regem Israel inter pul-
monem, et stomachum, et tamen constat ex ipso contextu eiusdem capituli
quod ille effectus casualis respectuarius, qui in incertum sagittam direxit,
fuit nihilominus ordinatus a Deo, ut puniretur Iacob propter unicam
Iz. 39. iniquitatem tolerat a Naboth iuxta verbum domini, quod locutus
fuerat in manu Eliæ, ut ibidem dicitur, et Cap. ii.

Propterea probatur ex illo Mala. io. vbi Christus dominus ait, nonne duo Matt. io.
passeres aesse ugneunt? et unus ex illis non cadet sine Patre nostro
super terram, hoc est sine providentia Dei, ut exponit Hieronymus, et
Glossa Interlinealis, et tamen eadē passerem. l. dicitur super terram
est multies effectus casualis, ergo.

Propterea nam exprimeri aliquem effectum qui in genere moris non
est malus a diuina providentia, et gubernat. ut esse con' illud Sapien.

8. Sua providentia Pater ab initio cuncta gubernat, cuncta inquit
nihil excludens, si dicatur quod gubernat cuncta in communi, et
sabet providentiam omnium in eo non aut in parte. con' nam idane-
cure est conueniri cum illis, qui dicebant Job. 22. Circa cardines coeli Job. 22.
perambulat, nec nostra considerat, et ponere imperfectionem in diuina
providentia.

9. a Propositio Molinae.

Primi parentes in statu innocentiae ad uitanda letalia peccata
perseverandorum in gratia non eguerunt auxilio part. superaddito, sed per
quodcum tempus futuerunt ab omni peccato tam ueniali, quam letali
abstinere. docet Eane propositionem Molina in Concordia q. 14. a. 13.
disp. 4. et ut constat ex Eis, quae in eadē disputa docet mens illius est
asserere quod Adam in statu innocentiae pro accepta dona a Deo perse-
veraret de facie nivis, et ab aliis nouo auxilio, sed tamen de

facto non perseveravit, quia noluit.

Censura.

Hac assertio præter quod est expresse contra D. Romanum p^a. 2^e. q. 10^a. ar.
io. et contra D. Augustinum lib. de concub. et grā cap. 22. est errorea in fide,
quod patet definit^e Concilij Acausianam (An. 7. vbi sic dicitur, natura
humana et si in illa integritati in qua est condita permaneret, nullo mo-
re ipsam creatore suo non adiuuante, servaret; unde cum tunc gratia
Dei salutem non posset custodire quam accepit, quoniam sine Dei gratia
poterit reparare quod perdidit fact^e. Conciliū eius uerba expressa
habent apud D. Aug^m. epist. iob. circa finem ecce (conīc^m) determinat quod
supponit a Iustitia originali, quod Adam auferat, indigebat in superad-
iutorio genit^e Dei, ut perseverant de facto ergo indigebat novo auxilio genit^e.
Presterea nam abs sequeretur perseverantiam ex reducendam ad innata
libertatem arbitrij hominis existentis in gratia, et non ad speciale dei donū,
quod est errorem, ut constat ex dictis in Censura 2^a. propositioni, Mo-
ling sequela nob̄r., nam tamen Molinam Adam per dona genit^e accepta perseve-
rasset huiusmet tempore eo quod daretur ei nouum donum, ergo actuali
perseverantia conducitur ad innatam libertatem hominis.

X^a. Propositio.

Confessio Sacramentalis facta per hanc Sacerdoti absentem, et similiter absolutio
data propter ab eodem Sacerdoti absentem, est uere absolut^e sacramentalis, et
in aliisibus casibus licetum est confiteri per hanc Sacerdoti absentem, et abes-
t^e hanc absolu^e. Hanc doctrinam publice predicauit in eccl. Toletana
guidam Theologus de Societate Iesu nomine Joanne Hieronymus, et illam
tenet Franciscus Suarez, et multi disfentiores molini.

Censura

Hæc sent^a. est noua, temeraria, et periculosa in praxi, scandalosa, et forte eno-
ore; nec eas^a. eul^a. Dei habuit in usu alij' Emoī modum absoluendi per
hās absentem, donec Patres nonnulli Societatis, illum introducere constitunt,
reclamantibus, et contradicentibus omnibus alijs Theologis universitatibus
Salmanticis, Complutentis, Primitianis, et Viseitanis, unde predicta assertio con-
demnata fuit ab inquisitoribus Hispanis, et p̄d^d. Joannis Hieronymus,
qui illam predicauit grauiter reprehensu. Alia quamplurime assertiones
precedentib^s similes habet Molina in predicta Concordia, sed omnes fieri
reducuntur ad illis, quæ in precedentibus & impugnare.

Observationis ad plenam intelligentiam status Suis causæ.

Primo obseruandum est quod difensionis molinae conantur multis modis omnis
et singulas eius propositiones supra damnatas. I. saltē earum plurimas
defendere, et probabiles reddere eas defendendo in varijs locis publicis
conclusionibus eas docendo in suis lectionibus, ac deniq^{ue} varijs libris im-
purgando, in quibus conantur tales propositiones ab omni censura difen-
dere, quod in magnū preiudicium cedit antiqua doctrina. Sanctorum Pa-
trum, et in magnum scandalum totius reipub. et periculum fidei, et
crisi p^r S^m. D^r. H. Clementem & p^r perpetuum silentium Emoī varijs, et
peregrini doctori, imponatur, maiora in commoda in dies subsequentur
ex illis.

2º obseruandum quod Molina, et eius difensionis magnam iniuriam
irrogant discipulis d. Romo, p̄cipue Mag. Bagno, et Tumel, falso testimoni-
oium in 2º grauij^r illis imponendo dum publicant predicos magistros
seniorie cum Luthero, et Calvino, quod sibi et auxiliu Dei ita efficaciter mouit,
et determinat voluntatem Comitis, quod non fecit Romo illi quidem.

*falso testimoni
mag. Bagno*

quod est con expressam definitionem Concilij Nic. sess. 6. can. 4. de Justificatione ubi definitur liberum hominis arbitrium a Deo motum, et exigitum posse illi resistere si uelit. Hoc falso testimonio nobis expresse imponit Molina in Concord. q. 23. a. 4. disp. i^o memb. 6. S. Auctores, ubi tria ait Auctores, contrarie sent^e. prius difficultate multorum argumentorum, q^o ipsius conficiunt, nec profecto satis dissoluunt, inter alia dicunt, cum q^o premietur g^o auxipit motus (quos Deum nulli peccatori denegare affirman), neg^e sicut ueritatem eorum quod efficac^e auxilium ei non conferatur, sine quo conuertere non potest, et quod oblatu^s nequit illi resistere, sed necessario conuerit; Eadem Molina, quibus uerbis falso conⁱ Mag^{is} Bagnes, et alios Rom^{ic}os profert testimonio: Etenim Mag^{is} Bagnes, et Rom^{ic}os non dicunt quod quando Deus mouet efficaciter liberum arbitrium, non potest liberum arbitrium illi resistere absolute, sed tamen afferunt, quod ex supposito, et in sensu composito non sunt esse duo compossibilia, quod Deus moueat efficaciter liberum arbitrium, et quod liberum arbitrium illi resistat. Id docet expressè Mag^{is} Bagnes p^o. q. 23. a. 3. dub. vlt. concl. vlt. S. tandem ubi adducens uerba Cone. Nic. citata ait quod esse propositio liberum arbitrium potest dissentire si uelit, debet intelligi simpliciter loquendo, non aut in sensu composito, ita ut possint stare simul esse duo ut lib^o auxilium efficac^e existit in homine, et homo resistit dissentiendo: Ratio autem est evidens, voluntati n^o eius qui resistet, scilicet voluntati efficaci, et absolute ipsius. Hartenius, Bagnes. Idem docet ar. 7. sequenti in solutione ad 3^m. que doctrina Mag^{is} Bagnes est expressa d. Rom^{ic} 1^a. 2^a. q. 10. ar. 4. ad 3^m. ubi ait, quod si Deus mouat voluntatem ad aliquid, impossibili est hinc positioni, quod voluntas ad illud non moveatur; non tamen est impossibilitas. Idem docet D. Anselm. lib. de Concordia predestinationis liberi arbitrij cap. 2. et d. August^s in Cap. Vatis 23. q. 4. et quamvis Molina in concord. q. 14. art. 13. disp. 37. indeat homini distinctionem de necessario in sensu composito,

et sensu diviso, per quā Doctores antiqui solvunt argumenta in materia
 De predestinatione, et voluntate Dei, tamen idem ipse Molina utitur eadē
 distincte disputat^e 38. sequenti. I. Hinc patet. et q. v. 3. a. 4. Dispi.
 memb. 9. Conclu. 2. 5. ponit, et per illam solvit argumentum quoddam
 quod format contra suam doctrinam, et inquit. cum necessario in sensu
 composito saluari arbitrij libertatem. Et minū est, quod hęc distinctio
 in ore Molini sit bona, et tamen in ore d. Augⁿⁱ d. Antolⁿⁱ, d. Rom^{ani},
 et Discipulorum eius iudicetur adversariis mala, et inaudita.

3° obseruandum quod omnes Magⁿⁱ et Redacti Provincie Hispanie
 Ordinis Predicatorum requisiti de laice ab Inquisitorum generali Hispanie
 unanimi consensu censem librum Concordie liberi arbitrij Ludovici Molini
 penitioris esse in lege dignum, quod prohibetur omnino, ut potest, qui
 totus fere scatere enoribus ir^t, et consequenter expugnandam esse a p^a
 pte eiusdem Molini questionem i⁴ am¹⁰ et 23° in quibus eadem feri-
 petit, que docet in Concordia, et nonnulla addit mala peiora, que oī
 diūdicari exoptat, et decernit a P^{mo} d. N. Clemente octauo eti illa
 Hispanie provincia ad fides s. Beatis. sumit decaulta.

Ad argumenta, quibus Molina, et eius defensoris
 conuincuntur, et ad allegationes
 Sanctorum, et Doctorum falsio
 ab illis adducta.

4° obseruandum est realdi quod argumentum potissimum quo Doctor
 Molina, et fautores illius conuincuntur ad negandum auxilium
 efficax, prout uenit a Deo, est argumentum antiquum quo Egregii
 fuerunt conuicti ad diuersos errores protinus defendentes, argumentum
 auocem est Emoi, si ponatur auxilium, quod ut uenit a Deo sit efficax
 ad immutandum, et immutet voluntatem, ad producendos suos actus,

sue supernaturales, sive naturales non salvatur libertas eisdem us-
luntatis, ergo non est ponendum tale auxilium. Hoc argumentum pro-
posuit in primis con D. Petrus Aylus Simon Magus, qui ut refert
D. Clemens lib. 3. recognitionum cap. 19. sive arguebat con efficaciam
voluntatis diuinae. Si quod vult Deus esse est, et quod non vult esse
non est, ergo omnia necessariae eueniunt, et non libere, ad quod
tamen argumentum respondet, statim D. Petrus Aylus per doctrinam,
quam nos defendimus contra Molinam, ut videre est apud Clem. Cap.
cit. et sequentibus. Idem argumentum fuit propositum a Pelagianis
qui propri illud negabant Dei prouidentiam, et efficaciam diuinae vo-
luntatis, et necessitatem auxilij diuini, ut refert D. Hieronymus in ep.
ad Hebreos con Pelag. cap. 3. ubi sic ait, Ego quod dico non est meum
argumentum unus discipulorum eius i. Pelagi immo iam Magister disputat
sic. Si nihil ago ab aliis dei auxilio, ergo frustra dedit arbitrij libertates,
quam implore non possum, nisi ipse semper me aduenerit. Idem arg.
propositum fuit ab Hereticis quibusdam, qui illos concubiti assenbat,
omnia euenire ex necessitate diuinae prouidentie, inter quos fuerunt
quidam Philosophi, quos refert D. Aug. lib. 5° de Cœnit. Dei cap. 8° et 9°
et Priscillianista, quos impugnat Leo primus in epistola ad Episcopum As-
tricensem cap. xi. et Wicelys errore 27° damnato in Conc. Constan-
tieni, et tñ loco argum dissoluit expresse D. Petrus obispo, D. Aug.
tract. 26. sig. Joann. et lib. de Spiritu, et hñ c. 30. D. Briton. Comit.
de Adam, et Eva, D. Ambro. lib. 2. de vocat. gent. cap. 9° et lib. 10. Epistola
ep. 84. et D. Anselmus in lib. de Concordia gratiae, et liberi arbitrij. D.
Bernardus tract. de grā, et liberi arbit qui incipit, Logente me coram,
et denig D. Thom. illud proponit, et dissoluit multi; in locis; principie
3° cont. gent. cap. 148. et p. p. q. 19. ar. 8° ad p. et 2°. et q. 22. ar. 4°,
et q. 83. a. i. ad 2° et 3°. Et mind est quod argue comuni, quod Santos an-

tiquos

25

tiquis scientia, et Spiritu Dei plenos non conuincebat moderni Theologi
in rebus gravissimis conuincantur, et conuicti libero tribuant arbitrio,
quod diuinus misericordia, et eius motioni efficaci potissimum tribuendum
erat. Hoc adnotavi, ut constat quam antiqua, et molesta semper fuerit
in lege Molina querela, et arg^{tu}. propter quod in Hispania tempestas
exporta est, quod quidem argumentum Molina docet esse involubile. D. Petrus
Aplus, et omnes alij sancti supra inducti illud volunt, et consequenter
decernunt esse volubile. Videant g^e. Censores Fidei, et iudicent, cuius iud.
standum erit. Divi Petri Apostoli, an Molina?

Mis arg^{tu} satis communi, et facili conuincuntur Doctor Molina, et cui
ad negandum Dei auxilium efficax esse necessarium, et est huiusmodi.
Si auxilium Dei efficax promovens potentias ad actus supernates est
necessarium, ut actus illi a nobis eliciantur; Sequitur, quod non imputetur
peccatorum ad culpam, quia non convertatur in anno mortis, probatur Eccl.
line aux^o. Dei efficaci est impossibilis conuersio peccatorum, sed nemini
imputatur ad culpam si non faciat id, quod est tibi impossibile, quia
nullus peccat in eo, quod uitare non potest, ergo si Deus non tribuit
tale auxiliu non imputabitur homini ad culpam finalis impenitentia.

Hoc tamen arg^{tu} non est nouum, neq^z involubile, ut aduersarij arbitratur,
illud n. proponit, et dissolvit in terminis D. Tho: 22. q. 2. ar. 5. ad p^m.
et p^a. 2^d q. 10g. ar. 8° ad p^m et q. 14 de ueritati art. xi^o ad 2^m. et ex
professu dicit illud expresse g^o contra Gent. cap. 159. et multo antea
illud proposuit, et soluit D. Aug^o lib. de correcc^o et gr^o cap. 7. ubi loquens
de dono perseverantie idem arg^m adducit, asserens eue Hareticorum
arg^{um} ad probandum quod non sit imputandum ad culpam illis, qui a
Deo donum perseverantie non acceperunt, quod de facto non persevereret,
Sic. n. in eorum persona ait Aug^o, nec excusabant dicentes sicut modo
dicunt, quare coriprimur! quare damnamur! quandoquidem perseverabat

Hoc arg^{tu} habet Molina
in concordia q. 23. ar.
4°. Disp. 2^a memb.
5. aut 5. oves

non accipi mus qua permaneremus in bono? Hac Aug.

S. Observandum, quod Doctor Molina, vel eius factores afferunt ad sui defensionem nonaginta doctores, Sanctos, antiquos, et Scholasticos, ex quibus fore quingenta loca diuersa adducunt, in quibus dicunt, Sanctos allegatos docent, nullum dari auxilium efficax physicum predeterminans in cunctatem ad suos actus determinatione intrinseca, vel extrinseca, et addit, aliquos doctores ex allegatis clarissime id docere, ex alijs vero per evidentes, aut probabilitatem consequentiam id deduci, ut constat ex allegationibus eorum ad suam defensionem adiumentis typis mandatis, et traditis, supremo Sancte Inquisitionis Tribunalis in regno Hispanianum, quam transumptum, quamvis non eodem ordine infra constituetur.

Molina allegat infideliter auctoritate sanctorum.
Sed prius sigillatum admodum allegationis respondeamus, est valde aduentus, quod aliquando Ludovicus Molina, ut se defendat auctoritatibus Sanctorum allegat infideliter, verbum aliquod illis addendo, vel mutando, aut ex truncabim referendo, ut efficacius illi patronari videantur, etenim in Concordia liberi arbitrij q. i4. ar. i3. Disp. 50. pag. 337. S. Leo primus, ad probandam illam scientiam medium, quam ipse adiunxit, addicit Leonem Papam sern. ib. de Passione Domini sub eae forma, Non impias furentium manus immisit in se Dominus, sed admissit non praesciendo, quod faciendum esset, egit, ut fieret; Sed ait, Non praesciendo quod faciendum esset, coegerit ut fieret; id est praesciendo quod erat faciendum a Iudeo non cogit potalem præscientiam ut fieret illud egit, et coegerit diuersum omnino sentum facit, etenim Deus agit ut iustus faciat aliquid opus bonum, et tamen non cogit illum, ut tale opus faciat.

Item etiam in eadem Concordia q. i4. ar. i3. Disp. 12. pag. 53. S. expeditus, addicit Molina d. Aug. lib. 12. de fin. Dei cap. 6. sub eae forma verborum. Si duo aequalis personae in omnibus consipient eandem mulierem pulchram, evenire potest a sola libertate arbitrij utriusq, ut unus consentiat

in peccatum eam concupiscentia, alio non item. et ex verbis Aug^{ti} sub sua forma
relatis infert Molina euenire posse grossa libertate utriusq; ut ex duobus
eodem modo affectibus, a qualiterque ad Deo ad fidem vocatis unus amplectatur fidem,
alter vero eandem contemnit: et tamen D. Augt non dicit eueniri possa a ipsa
libertate arbitrij utriusq;. Sed quod libere unus peccat, alter vero a peccato derit
etiam libere, et tamen Molina addit sent^a Aug^{ti} illam particulam, pro ipsa,
ut auctoritati D. Aug^{ti}. Hoc modo inducta, suam sententiam posset confirmare.

Aliam allegationem pro se adducit Molina, que maxime illum condemnat, Dolus in allegatione
adducit. n. in defensionem suscitent^a D. Chritom. Hom. ii. in Ep. ad Hebr.
in initio expositionis moralis, et est ualde aduentorum, quod idem Molina
in sua Concordia q. iij. ar. iij. disp. qj. in princ. adnotat, quod sententia
quam ibi tenet D. Chritom. est Pelagiana quod sine culpa Christom po-
tuit contingi et non bene perspecta, et examinata. Ergo consequenter
docet molina quod sua ipsius sent^a est Pelagiana, patet hoc manifeste,
Nam Molina allegando pro se d. Christom. Com. ii. ad Hebr. facetur
ingenue se defendere eandem omnino sententiam, quam in p[ro]p[ri]o. Hom.
docet Christom. Ergo si Molina censet Pelagianam sent^a Christom
in illo loco, suam consequenter ut Pelagianam condemnat.

Alia allegatione uolitur etiam molina ad sui defensionem, in qua uti
vid. dolo et cautela, adducit. n. pro se Siquidem Senensem lib. 6. biblio ann.
248. etenim Siquidem Sen. duplum ibi constituit sententiam circa præde-
teriationem, alteram sui Preceptoris Ambrosij Catheini, quam idem Siquidem
ut nouam, et prijs auribus offensiuam retractat, asserebat enim Catheinus
excepta Bta. Virgine, et apostoli, aliquam Eumanigris multitudinem,
que prædestinatur a Deo, non fixo, et immobili decreto, sed sub condicione quada
mutabili boni usus liberi arbitrij saluam esse uoluit; alteram vero,
quam sequitur Siquidem sanguinam coem, et Catholicam, que est eadem, quod
D. August^s Thomas, et nos defendimus, et tamen Molina adducit pro

se sententiam, quam Siprus reprehendit, et retractat, et relinquit illam, quam
accolutorie sequitur, quae est eadem cum sent. Romishanu, eodem nam modo
posset confirmare enorem alium auctoritate Aug. allegando illius sent.^{am},
quam tenuit dum esset Manichus, quod quidem esset audacia intollerabilis.

Dicitur in allegatione
Driedon.

Alia intollerabili cautela, et dolo utitur Molina dum in suum fauorem
adducit Driedonem ubi supra, maxime in libro de Concordia predestinationis,
allegat. n. locum, in quo Driedo procedit argumentando contra ueram con-
cordiam liberi arbitrij cum grā. Etenim in cap. ubi tuam resolutioē proficit
sent.^{am} tenet expresse nobiscum, et nouam doctrinam. Molina condamnat,
ut paret ex locis illius, quae adducuntur infra. Interrespondendum ad
locis scholasticorum eodem modo potuisse Molina D. Romam allegari in
argumentis, quae proponit in principio arti, dum ait, videtur quod Deus
non sit binus, et unus, et asservat D. Romam teneat Deum non esse
binum, et unum; quod tamen esset rigens iniuria contra Sanctum
Doctorum. Alia ueniunt aduentanda in eius allegationibus magna
considerationi digna, quae tamen in responsione ad loca Doctorum
intabuntur, quae ferè omnia falso adducuntur a Molina, non enim
docent id quod Molina dicit eos docere, nec verbum aliquod Sancti dicunt,
quod probabilitate saltem, vel apparenter possit in eius fauorem affiri,
quia potius in eisdem locis ab aliis prope adducuntur, vel saltem in quam-
plurimi illorum nosbram expresse tenent sententiam, vel saltem
ex illis per euidentem, aut probabilitatem consequentiam deducuntur.
Id quod nos asservimus contra Molinam, dari uidelicet auxilium dei
efficacem mouens nostram voluntatem maxime ad actus supernaturales,
et præserbit in illis, quibus ad iustificationem disponimur, ut
iam iam ostendimus.

27

Allegationes Sanctorū, et Doctorū quos afferunt Molina, et sui
ad probandum, non dari auxilium efficax in prae-
terminans voluntatem. Et responsio
ad singula loca.

Molina.

Ad hanc responsio.

A. Non dari auxilium in-
trinsicum, neleptim hinc
physice predeterminans omni
voluntatem, clare colliguntur
ex d. Rom. 1.º dist. 47. q. i.
ar. i. Et de veritati q. 5. a. 5.
ad p.º et q.º 6. a. i. et 2. ut 3.
et 4.º leg. quod d. xl. ar. 3. et
q. 2.º q. 9. ar. 4. et q.º ad 3.º
et q.º x. ar. 4. et p.º p.º q.º iq.
ar. 3. q. iq. ar. 8.º q. 22. ar. 4.
in corpore, et ad p.º re deposita.
q. 3. art. uita d. i. et 22. q.
i 72. ar. 1.º et p.º q. 80.
a. 1.º ad 3.º opus de gradatione.
cap. 4.º et 5.º 3.º contra
gent. q. c. 9. p.º p.º q. 23.
ar. i. ad p.º 3.º p.º q. i. ar.
3.º ad t.º quod d. xl. 5.º ar. 8.
ad fin. p.º dist. 4. i. q. i.
ar. 3.º et dist. 47. q. i.
a. i. ad p.º

A. Minus est quod Molina adducat pro sua sent.^a
D. Vromam, cum ipse in Concordia liberi arbitrij q. 14.
ar. 13. disp. 26. citet D. Vro. i. f. p.º g. i. os. ar. 5. pro contr.
sent. a. Parte a Molina in propositioni 3. et 4. supra
impugnata absolute negat auxilium efficax provenientem
a deo, non est cur modo illud limitet ad auxilium
efficace physice predeterminans voluntatem, et dat oportens
de auxil. physice predeterminanti voluntatem, d. Vro:
in his locis non docet, quod non detur tale auxilium, sed in
multi affirmat absolute Deum suo auxil. officia nostram
mouere voluntatem saluare cuiuslibet voluntatis libertatis. Et
Eoc docuit in q.º 6. de veritate ar. 3º in solut. ad 3.º et p.º 2.
q. 9.º ar. 6. ad 3.º et q.º io. ar. 4. in corpore, et p.º p.º q.º iq. art.
8. et expressius q.º i. os. ar. 5. q. 3. d. potentia ar. 7. in corp.
et 3. cont. gent. cap. 9.º cap. i. 48. et isi. Verba d. Vrom
que nobis fauent adducimus in Censura q.º proponeb.
Sed quod d. Vromas in aliis locis expositus docet
Dominem esse liberi arbitrij, et libere operari, infi-
runt adversari per abominabilem consequen-
tiam D. Vro: tenere non moueri efficaciter volun-
tatem Domini a deo, cum tamen d. Vro: p.º p.º q.º iq.
art. 8.º et alijs multis locis concordet libertatem
Dominij cum domini auxil. efficacij

Molina

- B. Sicut Aug. lib. 83. q. 2.
q. 63. lib. de Qdct. Sanct.
c. 17. de bono persever.
cap. i 4° 1° retract. cap. 23.
ser. 233. de temp. admiss.
1° ad simplicianum q. 2.
5° Ciu. cap. 9. et lib. 7.
cap. 30. lib. 12. cap. 6.
lib. di Qdct. ex grat.
c. 15. Aferatur e. Habue.
donos for. 23. q. 4. Vide
et 2. Vatis 23. q. 4.
et Glos. ibi

Molina.

- C. Sicut D. Hieronymus
lib. 3. cont. Pelag. paulo
post med. et epist. ad Va:
mala de filio prodigo
et in 2d Rom. 9. non
volunt aut illas et id,
Omitentur cuiusvis mis-
seribor. et cap. 8. in id
quod pugnatur et ad
editiam q. 10. Galad.
in Malach. i. 1. Mtr. 28.
cap. 21. enim dicit pugnat.
De 2. eccl. ibi

Molina.

- D. Sicut Ambrosius de vocat.
Gent. cap. 9. et in id ad
Rom. 8. Iis qui mundi
propositum vocati sunt
Sancti.

B. Contrarium tenet ipse D. Aug. locis istabis in Centuria 4°
propositionis, et lib. di pug. Sanct. cap. 8. et cap. 17° allegato ab
adversariis. In lib. 83. questionum, et lib. de bono perseverantia nihil
dicit Aug. quod Molina potest faveat, et similiter serm. 233. de Temp.
et similiter q. 2. Simplic. Selum. n. ait quod homo est liber arbitrij.
Locus autem adductus est ex lib. 5. de Ciu. Dei cap. 9. totus est contra
Molinam, liber in cap. 6. de locis allegatur a Molina in Concordia
q. 14°. ar. 13° disp. 12. Et tunc Aug. Non inquit pro sola libertate
ex dubius Cominius eodem modo affectis unus concupiscit pul:
liram mulierem, alter vero se continet, sed quod libere fit
utrumque. Cap. Vitis totum est contra Molinam.

Ad hanc responso.

C. D. Hieronymus nihil in omnibus eius locis dicit de predeterminatione
physica, vel morali quid Molina faveat, quin potius in lib. 3. ait.
adversarii Pelagianos col. 4. et 7. nobis videatur consentiri. Et enim
in col. 4. sic ait. Ego liberum tollo arbitriu qui in tota disputa
mea, nihil aliud egis, nisi ut omnipotentiam Dei cum libero arb.
conseruarem, et in ep. ad Gal. c. 2. etiam nobis faveat, sic enim
ait, qui me ex præscientia ab utero segregauit, quando uoluit
fecit, quod solet esse futurum, in alijs locis uolum docet Cominius
esse liberi arbitrij. Ut quid ergo pro difensione Molina D. Hierony:
allegatur?

D. Nostri potius sent. faveat Ambr. lib. 10. ep. 84. ubi ait. An force
uerendum est ne liberum tolleri videamus arbitriu cum omnia
per quod propitiatur Deus ad ipsum dignus est conferenda quod
nequaquam esse contingat ueritati ostenditur, operante
enim spiritu dei innatur arbitriu non auferatur, et lib. 2. de
vocat. gent. c. 9. sic ait Deus in cordibus trahend^{orū} traxit,
ut credarent, hoc effect, ut uellent, non enim esset unde unde
traherentur, si sequaces fide, et voluntati non essent. Et paulo
inferius sic ait, quod Deus uoluit illas uille, uoluerunt, qui
ipsum uelle sic donat, ut illam mutabilitatem quis potest noli
non auferat.

Molina.

Ad Eac responso.

e' Tenuit B. Christoforus
Com. ii^a. in Epist. ad
Hebr. in in^o exp. mo-
calis, et Hom. 43. ad
pop. et Hom. ii^a. in
Joann. Hom. 16. in
id Com. 9. Iacobus di-
lexi. Hom. i^o et 2^a
in Ep. ad Ephes. Hom. 36.
in Joann.

22
e' Jen' Molina facetur Christoforum. in illa Com. ii. errane-
securus errorem Pelagij, ut diximus supra: quomodo illum alle-
gat modo pro se: In Hom. 43. eadem docet Christus. que in Com.
ii. in Hom. ib. ad Rom. nihil dicit ad propositum Molingi nisi quod
Deus querit ab homine voluntatis nobilitatem. In Hom. i^o sup
Epist. ad Ephes. aperte nobis fauet. ait. n. col. 2. tri diuina
ratione cuncta dispensata sunt, et profinita, id per multas
erga nos prudentiam in Hom. 2. ad Ephes. volum inquit,
quod Deus nos vocans, nullatenus libertatem admittit arbitrij
in Hom. 46. idem docet, quod taliter homo est liberi arbitrij,
et nihil dicit de predestinatione physica, quin potius
in Hom. de Adam, et lua apertissime nobis fauet maximam
circa finem.

Molina.

f. Tenuit B. Anselmus lib.
de concordia proprie-
tationis, et liberi arbitrii
cap. 2. lib. a. cur
Deus Homo cap. 17. et
28. Et in elucidario pau-
lo post initio.

f. Falso allegatur pro Molina. D. Anselmus, nam in lib. devo-
luntate Dei, et in lib. de concordia praescientie, et pre-^{dicti} creatione
predicat cum liberi arb. tenet dari gran*m* efficacem prouiam
operibus nostris voluntatis. et in toto lib. inducit ab adver-
sariis consulta docet expugnare contra Molinam, et in cap. 3.
eiusdem lib. explicans illud, non est voluntis sed fieri. quoniam
q*m* in sacra scriptura quaedam inuenimus, que soli q*m*
fauere uidentur, et quaedam que volum librum arb.^m
negra. Fuerunt quaedam hyperbi, qui totam virtutem
et efficaciam in sola libertate arbitrij constitueri arbitri-
batur. Videantur que docet in col. 4. ait. n. cum legitur,
Heg voluntis, neq*m* currentis, sed miserentis est dei, non
negatur in voluntate, neq*m* in currenti aliquid prout libens
arbitriu*m*, sed significatur non enim imputandum liberos arb.^m,
quod uult, et quod cupit, sed gr*m*. In fauorem autem Moling
nihil dicit Anselmus locis inductis, volum. n. ait quod homo
est liberi arbitrij.

Molina

Ad hanc respondio.

G. Denet origenes lib. 7. in
cap. 8. sup. ep. ad Rom.
et 20. Periarch. cap. 9. et
12. et lib. 8. cap. i. et
cap. 3. et lib. 7. in cap. 7.
ad Rom. in illud Ann.
Gabet potestatem figurum;
et Homil. 3. sup. Gene.
sim in principio.

G. In rrām potius sententiam inclinat origenes. nam Hanc. et
nam Rom. 4. in illa verba Psal. 36. Dominus supponit manum tuam,
et cum confidit in auxiliis Diuinum, a quo homo habet, ne cadat,
et quod postea occidit, resurgat. In lib. aut 7. super 8. super ep.
ad Rom. non procedit origenes definendo, sed arguendo arg.^{to}
potissimum molina in propria illorum, qui portas infallibili Dei praedest.^e
dicebant tolli arbitrij libertatem. Molina autem utitur argument.^{em}
Doctorum pro definitionibus. In 2. lib. Periarch. cap. 9. et 12. tantum
docet, Hominem praeditum est a Deo libero arbitrio. Sed quid ex hoc in favorem
Molina potest intriri? In lib. 3. cap. i. et lib. 7. sup. cap. 9. ad Rom. ingat.
ut boni enim, aut mali timus nostra voluntatis est. Sed tamen intellig.
quod timus boni, non voluntatis est non epis. in iib. naturae, ut po-
nebat Pelagius, nec protela libitate nostra, stantibus auxiliis Dei omnino
equalibus, ut ponit Molina in 2. propositione. Sed nostra
voluntatis praequentes, et motus a Deo speciali auxiliis, ut ponit
antiqua doctrina d. Augustini, et d. Romae In Hom. 3. in
Gener. potius est origenes contra Molinam, quam pro illo.

Molina.

H. Denet Damasc. in Dialog.
cont. Manich. fol. 480.
pag. 2. et lib. i. fidei
orthodoxae cap. 18. et
lib. 2. cap. 19. et 20.
et Clptoneus super
Ep. loca Damasceni
de fidei.

H. d. Damasc. in Hist. di Balam, et Iosaphat ruris illustribus
ait, quod qui plus virtutis habebat, totum Dei quod adven-
tus habebat. Quis contrarius docet Molina. locu autem adductus
ex p. lib. fidei orthodoxae cap. 18. ubi ait, Precepsit Deus
ea, que in nobis sunt, non praedivinit autem Ep., expli-
catur a d. Romae in doctrinam antiquam q. s. de re-
nitace ar. s. ad p. et p. p. q. 23. ar. p. ad p. glotta Clptonei
hunc doceat, quod Deus non prædeterminat peccata, ut patet
sup librum primum. cap. 18.

Molina

Ad Ego Responsio.

I. Denet Gregorius Hispanus
lib. di lib. arb. q. 7. de
philosophia c. p. et 2. et
lib. de quid. qui est 8.
de philosophia, et lib. di
beatitudinibus, explicat
illis Beati misericordia.

I. Falso allegatur pro Molina Greg. Riconcus. nam in omnibus locis
inductis solum intendit dicere, omninem esse liberi arbitrij, et esse in
eius potestas facere bonum quod facit, sed tamen intelligitur deo
peruenientia, et adiuuanti speciali auxilio maxime in actibus super-
naturalibus, quibus disponitur ad gloriam. In lib. 8. de philosophia
potius est contra Molinam, docet enim omnia singularia, quan-
tum minutissima, diuina regi prouidentia.

23

Molina

Ad Ego Responsio

I. Denet D. Cyrilus Alexandrinus
lib. 4. in Joannem c. 7.
et 8. Contra Julianum 5.
tandem, et sequentibus.

I. Falso etiam allegatur D. Cyrilus pro Molina. nam in c. 7. lib.
ait, quod homo habet liberum arbitrium, et quod eredit non uero, sed creationis
In c. 8. omne verbum habet ad propositum Molinae. In aliis locis solum
dicit, quod homo bonus, vel malum eligit sponte, et non coacte, et quod
si diuina uirtutis, et efficacia mutaret deus singularem mentem, et
non sponte, non esset fuitus mortis, nec res digna laudis, ut patet
contra Julianum 5. tandem.

Molina

Ad Ego Responsio.

M. Denet I. Dionytius Areopagita
c. 9. celestis hierarchie,
etc. 4. de Divinis nominis
ribus in finibus

Absque aliquis fundam. allegatur I. Dionytius. nam in utroq. loco solum
dicit, quod scientia, et prouidentia dei non cogit nos ad bonum,
vel ad malum, immo in c. 4. de Divinis nominibus lectione ii.
apud D. Thomam nobis fuit, ait. n. q. Deus est causa amoris in nobis,
sicut omnis, et sicut progenitor.

Molina

Ad Ego Responsio

H. Denet Irenaeus lib. 4.
c. 71. 75. et 76. et 79.

M. Falso allegatur pro Molina Irenaeus, nam lib. 2. contra
Valentianum, et similiter c. 45. exprimunt tenet omnia esse per
finita a Deo, et praeordinata, et disposita quantum ad rem minima,
et in locis inducitis a Molina solum dicit Deum condidimus omnino
liberi arbitrij.

Molina.

Q. Denet Fulgentius p. ad
Monimum.

0. Contra Molinam tenet expreme d. Fulgentius loco citato. docet enim quod Deus dat efficaciter poenitentiam, et explicans illud, laboribus coronorum pergit, agnoscimus Dei esse, ut bonum facere velimus, et bonum facere valeamus, et omnia alia ibi dicit contra Molinam, et similiter lib. de Incarnatione, et gratia Ep. cap. 17. ubi habet Hoc verba: Deus ergo, qui homini poenitentiam dat, ipse mutat hominis voluntatem, prouiditque qui dicit, meum est nolle credere, gratia autem Dei est adiuuari, mox dictorum ordinem, nec quod posterior prior loco, nec quod prius est, in locis posteriori constitutus male enim gratiam Dei sua voluntati postponit, cum ita bona esse non possit, si illa difuerit; non enim dicat, meum esse nolle credere, Dei autem gratia adiuuari, sed dicat, Gratia Dei est adiuuari. Hoc Fulgentius. Sed quia posset adversarij respondere, gratiam Dei hominem adiuuari, ut credat, et bene utatur auxilio sufficienti, non tamen auxilio proprio, sed tumultuoso; ita enim interpretatur concordatum Dei ipse Molina, ut hanc occasionem evanescat, subdit Fulgentius, tunc uere, recteque ait eum esse hoc nolle, cum Deus gratia propria caperit adiuuari.

Molina

Q. Denet d. Petrus, quod
Clementem lib. 3°
Recognitionum fol.
ig. et lib. 4° fol. 27.
et ipse Clemens Epis.
3^a d' officio sacerdotis.
bibij, et clericorum pag. 3^a.

Molina

Q. Denet Theodoreus in
Epitom' diuinorum
Decretorum lib. 5° cap.
de quod. et in idem.
8° gratia perficit, ut
Rom. 9° Deus
notus ostendere
iram.

Ad Ego responsio.

0. Contra Molinam tenet expreme d. Fulgentius loco citato. docet enim quod Deus dat efficaciter poenitentiam, et explicans illud, laboribus coronorum pergit, agnoscimus Dei esse, ut bonum facere velimus, et bonum facere valeamus, et omnia alia ibi dicit contra Molinam, et similiter lib. de Incarnatione, et gratia Ep. cap. 17. ubi habet Hoc verba: Deus ergo, qui homini poenitentiam dat, ipse mutat hominis voluntatem, prouiditque qui dicit, meum est nolle credere, gratia autem Dei est adiuuari, mox dictorum ordinem, nec quod posterior prior loco, nec quod prius est, in locis posteriori constitutus male enim gratiam Dei sua voluntati postponit, cum ita bona esse non possit, si illa difuerit; non enim dicat, meum esse nolle credere, Dei autem gratia adiuuari, sed dicat, Gratia Dei est adiuuari. Hoc Fulgentius. Sed quia posset adversarij respondere, gratiam Dei hominem adiuuari, ut credat, et bene utatur auxilio sufficienti, non tamen auxilio proprio, sed tumultuoso; ita enim interpretatur concordatum Dei ipse Molina, ut hanc occasionem evanescat, subdit Fulgentius, tunc uere, recteque ait eum esse hoc nolle, cum Deus gratia propria caperit adiuuari.

Ad Ego Responsio.

Q. Oportit tenet ibi d. Petrus fol. 19. facie 2° ubi respondet ad quoddam argumentum Simonis Magi simili arg^o, quo Molina conuictus, sibi est. Nam cum efficacia divina voluntatis non habeat libertas arbitrij, inquit d. Petrus, quodam necessitate, quodam voluntate a Deo mouentur, et illa Deo, Ego autem si mala sint, defectibiliter trahuntur arbitris. In libro autem 4° nihil facit adversarij, plenum enim docet quod homo libere peccat, et quod non cogitur voluntas eius a Deo, et hoc docet tantum d. Clemens.

Ad Ego Responsio.

Q. Falso allegat. Theodoreus pro Molina, nam ad Ephe. p. 9 tenet nobiscum explicans. n. illud Pauli. Elegit nos in ipsa p. 9 ait ab initio ante Corin. 11° mundi ea, quae ad nos pertinent, praeseuit, et perfecit, et infra addidit, et nostram preceptionem. Ieronimus autem diuinorum Decretorum c. d. prouidit. Nam ait, quod in nostra est potest virtutis acquisitionis, sed non excludit Theodoreus auxilium mouens nos, et praetermittens ad talis acquisitionem, ut partem exploris illius inducas ad Ephe. p. 9 locus ad idem. 8° falso allegatur, quia nihil dicit ibi ad propositum Molina, et similiter cap. 9°, quia tantum doceat ibi Esse, ex liberi arbitrio.

Molina

Ad Ego Responsio.

D. Tertullianus tunc lib. 2. R. Idem dicit Tertullianus, quod homo liberum habet arbitrium ad uitandum contra Marcionum c. 6°. malum, et operandum bonum.

30

Molina

Ad Ego Resp.

Sicut d. Hilarius in psalm. 2^m. col. 8. psalm. 118. in fin.

In multis contradicit Molina d. Hilarius in ep. quam scripta ad Aug.
di aliquis Pelagianus querit, quis habetur inter operas Aug. et librum
di protestatione Sanctorum super ps. 2^m. Idem ait unicuique suum libertatem
vite, sententia promittit, non necessitatem, alienum afficiens. Super
ps. 118. nec verbum dicit ad propositum Molina.

Molina

Ad Ego Responsio

S. Denit d. Cyprianus lib. 4°.
Epist. 7^a. ad Magnum.
Anastasi, Nicenq.
sq. in 15^a. et habetur homo
6°. Bibliothec., et Ecdias.
Cq. ad Constantium.

S. Abzgullo fundam^o. adducuntur ita auctores pro Molina, quia nihil
dicunt, nisi quod homo est liberi arbitrij, uno d. Cyprianus in nrām
inclimat sent^{am}, in epist. illa, explicavit illud Czech. 36. Et dabo
vobis cor novum et timiliter in sermoni di Jejunio, et tentationib.
uti ait Deus eorum de bonis, quod uiuimus, quod mouemur, quod
Cq. ad Constantium.

Molina

Ad Ego Responsio

D. Denit Arnobius super
psal. 50. et psalm. 108. circa
medio in id, subiicit Bene:
dictionem et a longabitur
et psal. 117.

D. Super psal. 58. nihil dicit, quod in favorem Molinae posse afferri, sed
idem ait super psal. 108. quod nobis bene dicit a libero homini arb.
super psal. 117. potius est contra Molinam, ait enim omnem fortitudinem,
omnem bona actum apostoli's diuinis esse adserendum iuxta
illud, dextera domini fecit virtutem.

Molina

uest.

V. Denit Beda homo 8° lib.
varianus et sicut q. 13.
Hilar. Progen. Physic.
lat. decumanus, fado:
letra, et alij agnoscitur
lib. 6. Biblioth. amicit.
250. 251. 252.

V. Beda potius facit nobis; ait enim, quod nosterum est velli, sed tamen
intelligit eam' motus vellere cum auxiliis diuinis, ut ipse statim explicat et
ait, sic faciamus conuenienter istud, quod B. dicit nunc est velli, et quod
Apol. ait, Deus operatur in nobis velle, et perficiere. Alij auctores nihil dicunt
in favorem molinae, ut videre est agnoscitur ubi huius.

Molina

Ad Eccl Resp.

X. *Item Jansenius videt
Ecclastici iis: nligat
eum in manu contili-
tri.*

x. Express' tenet Jansenius nobiscum cum Molinam in concordia quan-
geliorum parce 2^a. c. 59. ubi explicans illud Jo: 6°. Num pos-
tunus ad me, nisi Pater meus? Docet quod non tantum moratur
obedendo, descendendo, quod omnes deiderant aut suadendo, et per-
suadendo, ne ut eoms, sed et efficaciter excitando mentem dominum
ad credendum in opum, et amandum eum, et paulo inferius subiungit:
Rufus. Ei sunt duo obseruanda, illa verba, uenit, et trahunt. Illud
enim verbum uenit, operi ostendit libertatem. Eoc autem verbum tra-
xerit significat diuinam gratiam dedit item omnem nostram uoluntatem, et ergo dei efficaciam, quae pro no-
bentibus facit uolentes. Neg in loco inducere faret Molina, quia solum ait in num: ib. Dei, Comini
non ad unum aliquid fecorum more determinat, neg ad secundum aliquid sua ei potestate
adegit, uerum potestatem ei fecit eligendi, et faciendi, quod uellet. Sed infra docet quod uille
bonum non habet a toto, et minata libertati, sed a gratia dei.

Molina.

Ad Eccl responso

y. *Item Abulensis sup. Jobue quis: 20: 2.* y. *In omnibus eis locis vel nihil dicit Abulensis ad pro-
i. 4. is. ib. 68. 79. et matth. 18. 9.
36. et 63. et matth. 19. 9. 174.
et como 6° in Matth. fol. 78.*

In omnibus eis locis vel tantum intendit docere quod homo
potest Moling, vel tantum intendit docere quod homo
sit liberi arbitrij, immo in quis: 2. 174. nobis faret,
docet enim express' quod efficacia operis monitorij ex-
cedit naturam uicentem; et in eadz q^o auerit efficaciam ethi-
cos tribuendam, sic enim ait liberum arb^m non dat efficacia
operis. Eve. n. p. tinet a efficaciam, quam non dat liberum
arb^m, et in totut: ad 3° cuiusq^o querit: ait; quicunq^o uult aliquid
bonum, non pot illud nulli, nisi Deus, p. interiorum actionem
moveat uoluntatem illius, quae omnia pugnant cum doct^r
Molting, in 3° et 4° proposito.

Molina

Ad Eccl Responso

z. *Item Propter Arguitan-
eum, cuius facta est
mentis in Eccl. 1°, et factio-
nus & necessitatem, et Ma-
ximus in resp. proposito.*

z. *Pasper in epistola ad Cluflim dicit gratia, et liberis arb^m ex-
punct' docet quod uoluntas Comini mouetur a deo, et quod
bonus uetus liberis arbitrij est speciale donu dei, explicans n.
illud ad philippens. 12° Deus est qui operatur in nobis,
et uilli, et perfici pro bona uoluntate, inquit, pro qua bona
uoluntate, n*isi* quam in ipsis operatus est Deus, ut quod donau-
erat uilli, donant et facare. Idem docet in epist. ad August.,
alijs autem auctoribus mil dicunt in favorem Moling.*

Molina

- A. Tenet Siquetus Semenij
lib. 6° Bibliot. annot.^o
248.

Molina

- B. Tenet Magister Soto
lib. p^o 8° nat^o et grācib.
et Vega lib. 6° in Com.
vid. c. 8° et 9°.

Molina

- C. Tenet Capodolus in p^o d.
4°. q. p^o. ad 5° contra
2° am partem 5° concilii
D. Bonau. p^o d. 40. a. p^o.
q. p^o. et d. 41. a. p^o. q. 2.
D. 46. a. p^o. q. p^o. et d.
47. p^o t^o p^o. ap^o. q. p^o.

Molina.

- D. Tenet Alep^o. Alensis p. p.
q. 23. membro 3° a. 4° in
ultimo verbis quae sibi
a. 4° memb. 6° et 7° a. 2°
et q. 28. membro 2° a. 2°

Molina

- E. Tenet Driedo. p^o d^o cap.
trinitatis circa fin. et tract.
di operationibus ad gratiam,
et lib. 6° concordia. Driedo:
operationibus, et liberis arbitri:
bus fol. 29. pag. 2°

- fol. 14. pag. 2° et lib. de concordia liberi arbitrij, et operationibus fol. 56. pag. 2° inquit, quod efficac^o motio
dei non possit, sed confirmat dominum voluntatem, in aliis aut locis a Molina inducitur, inquit, quod
voluntas est libera, et quod determinat ad bonum, et ad malum, cum quicunque iam
diceret ipsi dredo stare, quod determinetur a motione dei effici seruata siue voluntatis libertate.

Ad Eae Responsio.

31

A. Dolosc allegatur Siquetus pro Molina, nam ut sup^o dipimus, cito sent^o, quam Siquetus retractat ut nouam, et p[ro]p[ter]is auribus offensiuam, vindi in lib. 5° Bibliot. annot^o iei. docet in omni bona operatione supernati nos praeueniri gratia Dei, et adducit illud dictum Chrysostomi. Nos quicquid boni sabemus, ex praeuentientis uocantibus, et semper incipientis grā benignitati recipimus.

Ad Eae Responsio.

B. Mindest quod Molina adducat modo pro sua sent^o magistrus Soto, et Vega, cum ipse Molina in concordia q. 4° ar. 13. disput^o 37. citet illos pro sent^o contraria, et aferat illos tenet esse necessariū auxilium efficac^o praeuenire, et determinans voluntatem ad tuos actus, et ita tenet expresti isti auctoribus in locis inducti.

Ad Eae Responsio.

C. Oportunit tenet (apr. m 2° d. 28. q. p^o a. 3° ad i 2°) ubi docet deum praeueniri voluntatem, et determinari eam ad bonum, et in p^o d.
45. q. 2° in voluntate con^{tra} 6° Conclusionem, docet q. 2° fine naturalis sit, n[on] libera non potest ageri, nisi Deus coiffiat, et praeficiat. D. etiam Bonau. nobis cum tenet in p^o d. 40. a. p^o 2° parv' arbitrii, in aliis aut locis nihil dicit in favorem Molina.

Ad Eae Responsio.

D. Abzullo fundit allegat' Alensis pro Molina, quia voluntas dicit praeu^oiam Dei reponit am non imponeri necessitatibus, nec tollere libertate arbitrij.

Ad Driedonem Regis.

E. Dolosc allegatur Driedo. fol. 29. Nam ab illo folio, usq; ad folio 34. procedit argumentando conuicere concordiam praeordinationis, et liberis arbitrij, sed Molina uitetur argum^{ne} auctoriis pro difinit. e. etenim in locis ubi auctoritate suam tenet sent^o. docet expressi, quod Deus mouet, et determinat liberum arbitrium ad actiones liberas, docet id tract. 6° di captiuitatis, et redempt. generis humani cap. 2° fol. 15°. et fol. 152. et fol. 153. pag. 2. item et lib. di concordia liberi arbitrij c. 4°

fol. 14. pag. 2° et lib. de concordia liberi arbitrij, et operationibus fol. 56. pag. 2° inquit, quod efficac^o motio dei non possit, sed confirmat dominum voluntatem, in aliis aut locis a Molina inducitur, inquit, quod voluntas est libera, et quod determinat ad bonum, et ad malum, cum quicunque iam diceret ipsi dredo stare, quod determinetur a motione dei effici seruata siue voluntatis libertate.

Molina

J. Denet Corduba lib. p. q. 5.
q. 55. dub. 8. et p. volv. e.
6^a

Molina.

G. Denet Gab. m. p. 2. 38.
q. omnia ar. 2° concl. 2.
dist. 4 i. q. omnia concl.
2° et 3° et in 2° dist. 37.
q. omnia a. p. lata. f.

Molina

H. Denet neg. Ariminensis
in 2° d. 34. a. 3° ad 8^m
et in p. 2. 38. q. 2. a. 2°
arg. 8. contra Scotum,
et q. p. a. 3°.

caefimias voluntati. Nec in locis induci; facit molina, nam in p. sententiam citato tantu
doceat, quod voluntas diuina nullam in re contingit, vel acte voluntaria necessitatem
causat. In 2° dist. 37. nihil dicit de determinante phisica in favorem molina.

Molina.

J. Denet Thomas Stapleton.
in 4° de Justificatione
cap. 8°

et cap. ii. citato dissolvit arg.
concl. ait enim efficacis. gratia operem exponit. Aug. stare cum libertate arbitrij.

Molina

K. Denet Dionysius Cypricus
2° d. 25. a. 2. 3. Aluanus.
Polog. l. 2. de planctu cel. 2°
c. 8. et Guillermus de Aub.
Gione i. d. 47. q. i.

Ad hanc responsio.

J. Falso allegatur corduba pro Molina, nam in eius locis ab illo in
duobus venit expressum dari auxilium officiarum quo deus moueat voluntates
omnium, adactus liberorum et cum talie efficacia salvare libertatem in
arbitrii, et solvit in term. 1° arg. tu^o, quo molina conuinicitur, ut
pater dub. p. cit.

Ad hanc resp.

L. In omnibus his locis nihil facit Gab. Molina, quia tantum
doceat quod voluntas eum. libere se determinat ad bonum, vel
ad malum dist. autem q. i. nihil dicit ad propositionem molinae,
nde abs fund. pro illo allegatur.

Ad hanc resp.

H. Expressè nobis facit neg. Ariminensis in 2° d. 26. 27. et 28.
q. p. a. 3° mapine in response ad i. ubi docet, quod deus non
solum iuuat liberum omnium, arb. causando immediate ipsum actu,
h. etiam mouendo potentiam ad illum, et infra dicit, quod voluntas
operator applicata, et nota à deo, in qua motione inquit neg.,
ad uitias non necessitat, et adducit in eius confirmationem
D. Augustinus lib. de gen. et lib. arb. dicentem; certum est nos
uelle, cum voluntas, sed illa facit, ut uelut bonus, certum est nos
fuerit cum facimus, sed illa facit, ut faciamus. Et hanc uires effi:
caefimias voluntati. Nec in locis induci; facit molina, nam in p. sententiam citato tantu
doceat, quod voluntas diuina nullam in re contingit, vel acte voluntaria necessitatem
causat. In 2° dist. 37. nihil dicit de determinante phisica in favorem molinae.

Ad hanc responsio.

J. Falso allegat. Stapleton. nam in tom. i. iustificat. lib. 4° d. p. patia, et
lib. arb. cap. 8° et tribus frequentibus docet eth. constitutendum aug.
dei efficacem secundum t^o, et ut est à deo, quod probat multi et Arimonij
tares scriptur, et d. Aug^o, et d. Rom^o, cuius efficaciam, inquit, pendere
p. et principali ab ipso deo, quam recipiatur in lib. arb. quod tamen
negat Molina, ut constat ap. 3°. Prop. he illius cap. à nobis damnata.
Quibus molina conuinicitur. immo in cap. 8° a. Molina cit. notior
concl. ait enim efficacis. gratia operem exponit. Aug. stare cum libertate arbitrij.

Ad hanc resp.

K. Dionysius abs fundam. allegatur pro Molina: quia tantum docet autus
mentoris nec demeritoris liberorum ad, et quod voluntas in mis. arbitris
non cogitur. Aluanus Dolagerus c. 8. citatur. I. unde notandum
lib. q. log. iug. sent. Nam d' god remouit, obedit et nullam
repugnantiam habere cum libertati arbitrij. Guillermus aut
de

di' Abstionē esse est pro nobis non solum in i. 2.38. q. i. nō docet, ab eterno deum
omnia prædeterminata, et diffinire, et quod tāq; quina causa determinata causa
am, atiam liberam ad producendum actum proprium, sed et in b. c. p. Molina.
fatur. n. auxilium dei efficac. dum ait, quod Deus aliqua uult efficacitatem,
et aliqua remittit, et nihil ibi aliud dicit, quod Molina faveat, solum si
inquit, quod homo libere faciat, et libere prædictum actum meritorius.

Molina Ad Ego Resp:

L. Teneat Albertus Magnus l. Abg fundam allegatur Albertus Magnus. Nam in d. 46.
in a. 2.46. a. i. et 2.39. a. i. solum inquit, quod uoluntas dei non habet necessitate
ar. 4. et d. 40. a. 17. et 2. 4. a. 3. Iauellus coactionis, sed immobilitatis ex propria causa ad causatum,
opus di' predicatione. et hoc inquit, non tollit libertatem, sed magis eam con-
firmit. Ita dicit Albertus in voluntate sonis in contraria,
in quo nobis potius faveat, quam molina. In d. aut
39. a. 4. nec uerbum reperiatur ad propositum Molinae, nec timiliter in d. 40.
a. 17. et d. 4. a. 3. Hec dicitur Molina opusculum illud Jauelle proti' addi-
ceri, cum constet illud opusculum ab Inquisitoribus esse prohibitum. Non n. de-
bet avios Theologos, et veritatis Magistri patrocinium a libris per rectissimum
Inquisitoris Tribunal damnati implorari, ne continualem damnationis centu-
ram incurram.

Molina Ad Ego resp:

M. Teneat Franciscus Caro. M. Abg ullo fundo allegatur Cartagena p. Molina,
tagena l. de' predicatori. etenim in b. de prædestinatione, ut reprobat. dominum,
d. 4. p. 67. prop. ne. i. et 2. et Angeloni aperte docet omne auxiliu diuina gen
337. esse praeium, et influens non solum in effectum,
sed et in liberum arbitrium, et idem repetit discursu 8. pag. 207. Et discursu 4.
fol. 59. docet, quod prædestinationis infallibiliter constitutus in effectum, et assignat
rationem, quia scilicet prædestinationis dependet a uoluntate dei absolute, que
semper impletetur, iuxta illud, omnia praesciung uoluntate et respondet ibi

in terminis argumento, quo Molina conuincitur ad negandam efficaciam
auxiliij divini, prout est a Deo predeterminantes nostram voluntatem ad
secundum actus, et inquit, quod sicut voluntas se libere determinat efficiens,
ita Deus eam determinat efficiens. Unde subdit, voluntatem moueri
a se, non excludit hoc quod est moueri a Deo, sanguinum a p^a causa efficiens,
et assignat rationem eius, cum dicit Romano, et Faustino, quia Deus attemperatus
concursum cum causis secundis, et non sit agens perfectissimum, attigit
efficaciter omnem effectum voluntatis non tantum, quantum ad substantias
actibus, sed etiam quantum ad omnem modum libertatis, et contingentie,
quam habet. In alijs autem locis induet; nihil dicit assertivie, et crederetur
saepe in favorem Molinae de predeterminatione physica in artibus supra-
naturalibus, de quibus est non potissimum controversia.

Molina

Ad Exe Resp.

H. Denit ^{Decanus} ~~Decanus~~ Louaniensis. H. Ialso allegatur Decanus pro Molina, nam a. 7. d^o h^o. ab
ab. 17. con. Calixtus pag. 281. pag. 305. linea 24. docet, voluntatem nostram h^o ipsam determi-
nare, et. concl. 7. pag. 304. id. mare, ad eam tamen sub determinata est Dei, cum qua, inquit, saluat?
io. et. Marilini, iii. q. 45. ar. nobis voluntatis libertas. In eius confirmationem adducit alius
et Rosentia. 36. con. Lutherum, Sapientia 8. attigit a fine usq; ad finem et pag. 308. circa
et ludomius. Vnde s. de cui. finem. dicit, quod in ijs. que pertinent ad pietatem.
Dei c. 9. orig. voluntatis ad ege opera determinatio fit sine
peculiaris ex Dei proposito dispositione. Et pag. 281.
inquit, quod ad Dei prouidenciam pertinet mouere omnia secundum conditiones
eorum, et subdit, quod si Deus voluntatem ad aliquid moueat, impossibile est
eius positioni, quod voluntas non moueat, quamvis absolute possibile
sit non moueri. Marilini nihil dicit ad propositum Molinae. Rosentia aut
contra Molinam est expresse, nam in eodem a. n. b. fatetur cum d. Arg. Deum mo-
uere voluntatem, et eam inclinare, et vertere, quod voluerit ab ijs. prius. proprie-
libertatis. Ludomius. Vnde tantum docet dominum esse liberi arbitrij, unde
absq;
b3

abz fundamento pro Molina allegatur.

Molina

Ad Eac responsio.

Q. Denet Bellaminus tom. 3.
controversia 3. l. 4. d' grā,
ut lib. arb. c. i. 4. et l. i. c. ii.
ir. et i. 3. et l. b. c. i. 5. et Hier.

Perez i. p. g. 27. a. 7.

Q. Falso allegat pro se Molina Bellarm. in l. de grā,
et lib. arb. c. i. 2. Ibi. n. impunit express', quod
sent. illorum, qui assertūt, quod uocatio, et colla-
tio auxiliorum Dei pendet a libera Comini, uolu-
tati', itaut d'se non sit efficax ad mouendum infatti-
biliter liberū arbitriū, euerit fundamentū pro-
destinationis, cuius infallibilita, ex eo pendet, quod
electis Deus efficacem grām tribuit, et in edenciaq.
io. refert circa efficaciam gratiæ sententiam, qua
tenet Molina in 4. prop'ne supra damnata, et dicit,
eam esse alienam à sacris litteris, et à D. Aug. l. di Præd. Sanctorū c. 8. ubi
ait, gratiam efficacem à nullo corde respu, et lib. Spir. ad Iram c. 34. et
Epist. i. 107. ad Vitalem. Et lib. b. d' gratia, et lib. arb. c. i. 5. tenet expresse Bel-
laminus sent. Romistarū circa efficaciam grā, quamvis c. i. 2. cit. illam
prius impugnauerit. Hier. Perez i. p. cit. non negat efficacia' grā priuia'
libero arb.; undi abz fundo pro Molina allegatur.

Molina.

Ad Eac Responsio.

Q. Denet Almain. tract. i.

Moral. c. 1. et 2. Et Amb.

Caser. l. de præse. par. i.

c. 2. Et par. 2. et l. de p̄p̄z:

dict. Sanctorū

et efficaci uoluntate; credit enim aliter non posse saluari loca scriptura ad
Ep̄s. i. Praedestinavit nos in ipso, ut essemus Sancti Molina uero dicit, etiam

Q. Almain. non loquitur d' actibus supernaturalibus,
per quos homo proximè disponitur ad grām. Molina
uero etiam in his actibus negat efficaciam auxiliū
diuini prædeterminantis uoluntatem. Ambor. ca-
ther. loquitur de prædest. et saltē non negat d'
B. Virg., et Apostoli prædestinatos esse absoluta,

B. Virginiem, et Apostolos non fuisse a Deo predestinatos absoluta, et efficaciter voluntati, ut patet ex T. eius proprie.

Molina.

Ad Eae Responsio.

R. Tenet osorius l.9. de ^{q. 1.} Injuriam tibi facit Molina patriciniū ab eucumodi Just. et Vaconius infra autoribus perquirendo. Nam Hier. Osorius l.7. de Just. a d. 40. q. unica in finit et 4. erronee defendit, nullum in parvulis esse peccatum origi- d. i. q. 4. et Armacanus niale, quod uerè sit culpa in illis existens. Similiter l.6. de quest. Armeniorum etiam Joannes Vaconius alium tenuit errorem, quod fuit per totum libum. scilicet Deus si uult non uult peccata, ita etiam non uult bona opera, sed solum uult ea permittere, et ex hoc enones principio infert sentm. Molina, quod scilicet Deus non prædeterminat voluntatem ad suos actus. Armacanus etiam in illo lib. ib. cito aliquas sentm docet erroneous, et praesertim, quod praesentia Dei non est di futuri contingentibus. qui tales docent errores, indigni sunt, quod a Doctoribus Catholicis adducantur pro sua senta. Nec sufficiunt redire aliquam pro positionem probabilem, ubi tot Sancti Patres, et Doctores Scholasticis sunt in oppositum.

Molina.

S. Tenet ocam. m i. d. 38. q. unica argu quodam contra Scotum. Maior. i. d. 40. q. 2. Argu in Moral. c. i. Filiareus lib. de Prædest. c. ii. Sumianus opus. de elect. d. . . et 4. contra Magdeburgenses c. 2. Bernard. de Paraco 3. par. Summa contra Pelag. c. 3. Vualdens. primo doctrinalia. 2. usq ad 28. Albertus Pighius 8. de liber. arbitr. c. 2. et seq. et præ- certim c. 4. et 6. 6. Petrus Aurelius Venet. August. vii in oppugnatione lu- theranae assertio*n* digress. 3. de proprie et libero arb. Parua. l. 4. Ortho- doxarum assertio*n*. Bartolomaeus Samerar. in Dialogis Catholicis c. 9. 5. 4. et Dialog. 2. de lib. arb. c. 8. Julius Cyreneus 8. de fato c. 3. ii. et 12. ib. et 21. Udalricus apud Cartusianum i. d. 46. q. i. Aegid. eadem dicit.

q.i.a.i. et opusc. de p̄gdest. et p̄ss. c. 2 et 3. Et P̄d. 40. q.2. a.2. et q.3. a.10.
 Censura orientalis lectione c. 18. Jacobus Gorzeius lib. de Justificat. c. 4.
 Joannes de Bononia de P̄gdest. Andreas de Castronovo i. d. 22. peruanas
 questiones. Valentia. i. d. 8. q.3. punct. 4. 5. de gratia efficacia, et lib.
 de gratia par. i. Procopius Tazius Gen. i. p. 29. ad deniq; Petrus Amatus
 Paradoxo 74. de P̄gdest. et Cottetus in controversijs.

Ad Eam Responso.

S. Molestem est, et Censoribus fidei ualde onerosum sigillatum aſſeni, quæ p̄p̄z
 allegati doctoris docent circa efficaciam auxilij dicimi, quam negat Molina,
 et circa auxilium pre-determinans uoluntatem ad tuos actus. Nihil n.
 ferè aliud docent, quod doctoris, quorum cent. supra adduximus. Et dato
 quod unus, aut alter in ſimi nominis consentiat cum Molina, indignus
 profecto est, quod propter unius, aut alterius auctoritatem in rega-
 nūm communem 15th Forum, et omnia ferè Scholasticis, qui
 recte ſentiant, opinionem relinquant, et enorim nota damnet, quod
 absq; magna illorū iniuria, et Christianæ religionis irreuerentias fini-
 orum potuit.

Pagere nullus ex eis doctoriis docet, quod in actibus supernatis
 per quos homo proxime disponitur ad gratiam, de quibus est potissimum
 controverſia, non moneretur, nec pre-determinetur uoluntas homini
 efficaciter à Deo, ſalua tamen eius libertati, quamvis unus, ut alius
 afferat, quod in actibus liberis ordinatis non sit neceſſaria ſuicordi
 pre-determinatio. Et quamvis nobis certissimum videatur, quod
 ad omnes actus bonas, neceſſarium est auxilium Dei pre-mouens, et
 pre-determinatio diuina, tamen omnis maiori certitudine certum
 est, neceſſaria ad actus supernatis, maxime illos, per quos homo
 proxime disponitur ad gratiam, et ratio eius maiori certitudini,

defumitur ex d. Ieronim. i. 2^a. q. 68. a. 2. in corpore, ubi ait, quod forma
naturalis perfectione modo participatur ab homini pro isto statu, quam forma
supernaturalis, nam habitum supernaturalium habetur quasi imperfecta
potestio, imperfecte. n. diligimus, et cognoscimus Deum pro isto statu.
manifestum est autem i[n]quit S. Ieronim[us], quod unusq[ue]d[icitur] q[ui]od habet
perfecte naturam, vel formam aliquam, aut virtutem, potest perse
secundum illam operari, non tamen exclusas operationes Dei, qui in
omni natura, et voluntate interiori operatur. sed id, quod imperfecte
habet naturam aliquam l. formam, non potest perse operari, nisi ab aliis
moveatur, sicut sol, quia est perfecte lucidus, perse ipsum, potest illu-
minare, luna autem, in qua est imperfecte natura lucis, non illuminat,
nisi illuminata. Hac S. Ieronim[us], ex qua doctrina inferit sta-
bit, esse necessarium, quod voluntas nostra moveatur a Deo ad actus
supernaturalis; Et de ipsis actibus procedit nostra potissima conti-
nentia, et deservit inter nos, et Molinam, maxime quando talis actus
sunt dispositiones ad gratiam, sicut sunt pura contitio, et primus
actus caritatis, per quae peccator convertitur in Deum omnipotentem,
oportet. n. quod ultima dispositio tribuatur principali agenti indu-
centi formam, et quod ex motione illius procedat.

Molina.

Ad Eac[ue] Responsio.

J. Hi Auctores magna ex parte clavis sine id dicunt, ex aliis uno per evidentem, aut probabiliter consequentia deducitur, ut legenti parat.

J. Nullus ex sanctis doctorib[us] dicit, quod nula
molina, neq[ue] alius Scholasticus, nisi unus, aut
alter minime auctoritatis. Neq[ue] id dicuntur
ex aliquo illo per evidentem, neq[ue] per proba-
bilem consequentiam; Et enim ex hoc quod homo
sit liberi arbitrij, non rigitur, quod voluntas
eius non moveatur efficaciter a Deo. Hac n. constat. tenet ex opposito consequens
ad oppositum antecedentis consequentie lutibri, qui ex hoc antecedenti Deu-

absolutas, et effici voluntatis nule fieri bona, quae homo facit, atque illa preceperit,
 et prædefinuit, mali intulit. q. liberum arbitriu est res de solo titulo. Vi-
 deant igitur Censoris fidei, et iudicent, An isti modus allegandi Santos Doc-
 tors, et Scholasticos sit sincerus, et planus, et sine cautela aliqua, et docto,
 qualis Verilogum Catholicum decet, et qui ueritatem defendit, vel qualis
 modus sit. Nam enores mendacij protigeri maxime displaceat primæ ue-
 ritati, et videatur quedam ueritatis delusio simili, eorum, qui Isaiae
 28. dixerunt, Iosephus mendaciū spem nrām, et mendacio protectitum,
 quos idem Prophetæ in eodem capite corios illatos appellat. Audite
 (inquietus) viri illatos, qui dominiamini super populum meum, et
 mendacio protecti estis. Hoc unum p. v. H. tota Hispaniæ prouincia
 suppliciter postulat, ut loca Sanctorum ab Adversariis allegata exami-
 nari faciat, et maxima attentione gerendere, ut honor illius dibitus,
 quem Doctor Molina suis falsis allegationibus abstulit, restituatur;
 et ueritas, quam ueluti canes primi illius catuli Patris N. Dominicæ
 filij pro difensione Gregis Domini latrantis defendimus, fiat manifesta.

Alij autem, qui tenent dari auxilium efficax,
 promouens uoluntatem salua illius libertati.

Præter allegatos doctros Confirmant nraū sententiam alij quampliuim.
 inter quos est B. Bernardus in tract. di gratia, de lib. arb. maxime
 in fine tractatus ubi ait, quod Deus mouet uoluntatem, et illam appli-
 cat operi. Et in lib. de interiori domo c. 68. inquit, quod Deus mouet
 omnia, et omnia gubernat.

D. At Sanasius super c. 2. ad Ep. explicant illud, Iosephus n. facturatus
 creati in operibus bonis, quae preparauit Deus, ut in illis ambulemus, do-
 cet etiam nostram uoluntatem a Deo minutari, et omnia opera bona
 esse a Deo preparata, et gradificta.

D. Amuratus, qui circa annum Domini 800. scriptit in Apocalypsim c.
ult: in illud Gratia Domini H. Iesu Christi uobis, ubi ait, et praeueniente
grā saluamur, et subsequentiū iustificamur. Ipsa nō procedit Eominem ut
ei, quo pergen' dicitur, iter ostendat; Ipsa et subsequitur, ut ad id, quod or-
tendit, etiam impellat. Vbi uerbum impellen' efficaciam importat aupi-
lii promouentis.

Ricardus de S. Victorī lib. 3. de contemplat. ^{ne} aīg, et lib. 3. de Prop. ^{ne} aīg
ad contemplandum ferē per totum, et lib. 3. de Beniamin maiori par. i.
de contemplat. c. 28. et super psal. 28. par. 2. in illud Vox domini
in virtutē.

Joannis Rutherfordius lib. i. de ornatu spiritualiū nuptiarū c. i. de
vita actuosa, et lib. 2. c. 60. 61. 62. 63.

D. Egidius Columna S. A. C. Card. in 2. sent. d. 5. q. 2. a. i. ubi
sic ait: Ut uelit bonum gratiæ, et ut conuertatur ad Deum anima con-
uertione, per quam recipit gratiam, requiri spicialem Dei impetum,
et motionem, quam sequenda dicitur, Conuerter ad Deum, et habere di-
positiōnem ad grām. Idem docet in tract. de Pago. b. et Pago. a.

Joannes Celsus Centuria 3. de predict. puncto 6. vbi ait notum
esse, quum deus efficaciter mouet Eominem, ut se disponat ad grām,
infallibiliter acquirat illam. Et in tract. de lib. 3. arb. contra lucem
in Inclination c. 3i. docet, Deum mouere causa, liberalis, salua eam
libertate.

Claudius Lippensanus in Commen. super 2. epist. ad Thessal. n. 10. pag.
58. in illa uerba, Ad omne opus bonum paratus.

Petrus Trigarius quondam Jesuita in Comen. ad summa Theologia
D. Bonaventura 3. D. H. Clementi 2. vij. dedicatis. i. par. q. 14. a. 6. dub.
c. conclus. i. vbi docet, Omnes actiones bona supernaturales, et mo-
raliæ esse a deo prædictiæ in particulari ante præsumptionem determi-

nitionis voluntatis sumantur. Et q. is. a. 2. dub. 3. et q. is. a. 4. concl. 2. et a. 8.
dub. 3. in cresp. ad V^m. punctum, ubi inquit, quod auxilium efficax est
constituendum distinctum ab aux. sufficienti, et subdit loco negari non
potest sine periculo erroris, assertio id esse definitum in Conc^m. Afrasiano.

Do. Card. Sicut i. par. q. 22. a. 4. et q. i. os. a. 5.

Do. Card. Fran. Solitus super cap. 6. Joannis in illa uerba. Nemo
potest uenire ad me, nisi Pater^m. Amor^m. 20. et ii. Et super c. 3. Joann. in
illa uerba. Spiritus ubi uult, spirat. In quibus locis docet, quod cum
efficacia divine motionis saluat^m arbitrij libertas.

Ferrariensis 3. contra gent. c. 70. et 148. et 149. et 150. ad melius

Mager Bartolomeus Medina p^m. 2^e. q. 109. a. 10.

Fran. Kitzelmannus Cant. i. in illud. In habe me post a' et in illa
uerba Psal. 58. Et misericordia eius preueniet me.

Michael di Medina lib. 3. de recta in Deum fide. c. i.

Ferdinandus de vello filio Epis. Lucen^m questio q. super p^m. tomum

D. Christof. et super p^m. et 2^m. tomum D. Aug^m. questio 8. et 10.

D. Antonius tom. 4. tit. 9. de diuina grā sup illa uerba Psal. 42.
Emite lucem tuam, et veritatem tuam. Pertinet in c. 4. d. i. et. 2.
et c. 5. d. 4. et 5.

Mag. Sano lib. 2. de locis c. 8. d. Deinde id quoq; statuendū est.

Michael di Palatio in i. d. 46. et 47. disp. i. fol. 271. v. l. 3. et 4.
et fol. 222. et in 2. d. 25. disp. i. delibero arb.

Hervaeus in i. d. 38. q. i. et d. 46. q. i. s. quantum ad 3^m. et q. 2. ubi
docet, quod predeterminatio dei non tollit a inbusuam contingentia,
sed priori eam causat.

Petrus a Soto lib. de Instit^m. Sacrorum tract. de officiis. Ioruit^m.
lect. 8. de origine, et primit^m. Ioruit^m. et lect. 9. de Compar^m. diuina
grā ad actus poenit^m. fol. 180. in migratione souamenti isob.

Sapientissimus magis Victoria in suis manuscriptis p^o par. q. 83. de
libero arb^o. a. i.

Joanne Viguerius in Comm^t. sup^o Epist. ad Romanos in illud, non est uo:
lentis, ne currentis, et in Instit^t. Redig. c. 9. d^r grā dei s. r. fol. 108.
in impressione Parisiensi 1558. et c. 10. s. 4.

Dionysius Aichel in Comm^t. sup^o Proverb. c. 11. in illud, sicut diuini:
nes aquarū, ita cor Regis in manu Domini.

Jan^cus à Christo in l^o d. 39. de diuina prouid^a. fol. 96. et tribus agg.
s. Concedunt igr: ubi nrām sent^s confirmat autoritati^d Rom^g.

Idem docet d. 40. et 41. de diu^a prouid^a q. 4. pag. ii. 6. s. magnus.

Roma de Argentinas in i. d. 45. 46. q. 2.

Scotus. in i. d. 39. 2. par. dist^{ui} s. Vis ad contingentiam rerum.

Nicolaus de Nis. tract. i. par. 3. port. 2. in disp. diuinis uol^{ti}
extensione, et in disp. de diuine uoluntatis mplectioni, et in disp. de
diuine sci^e certitud^e.

Ioannes Vassoli in i. d. 42. q. 2. et d. 38. et 39.

Deniz d. Negorius magnus lib. ib. moral. c. 10. in illa uerba Job
22. qui. n. humiliatus fuerit, erit in gloria. Et lib. 18. in illud Job. 28.
Sapientia vero. urbi inuenitur, maxime commendat grām Dei prouida,
et eius efficaciam i. urbi de grad illa efficacissima, qua Latron in cruce
subito mutatus est in viri alterū, agit optimē, et eandem doctrinā
tradit l. 14. moral. in Job. circa finem.

Cum igitur sit Sancti Patris, tot Scholastici doctores teneant ex-
presse dari auxiliū Dei efficacij promouens uoluntatem salua ipsius
libertati, et non tohum H. Patris, verum etiam Sone. Arausicanus
Sane controverstiam ex parte definierit, ad hanc causam reuelanda,
non oportet a Deo nouam reuelationem expectari. Nam abunde
satis ex H. Patru sententia in sacra litterarū interpretatione,

et antiquorū Conciliorū, ac summorum Pontificum decretis definiri,
 ac decidi poterit. Sed dicunt Molina, et eius Sectatores, se capere
 non posse, nec intelligeri, quomodo cum efficacia auxiliū diuini li-
 bertas arbitrij nostri salua permaneat. quibus nos respondemus
 credant id, et intelligent. Scriptum est enim, si non credideritis,
 non intelligetis. Vnde D. Augst. lib. dī bono perseverantib^e c. i. 4.
 ait; Numquid propterea dicturi sumus, qd ita esse perspicimus,
 non ita esse, quoniam, cur ita sit, non possumus inuenire? Num-
 quid ideo negandū est, quod apertum est, qā comp̄endendi non pot,
 quod occultum est! *f*

modestis et modestis. Propter hoc in mortali corporante
impetu, ut in aliis non erit, sed illi, quod sit hoc. Tunc id est et
ad modicis viris in exercitu non est omnis. Sed hinc non solum
exercitus sed etiam exercitum, quod est in exercitu, videtur. Et
videtur, quod a multis haec modicis. Impletum non est exercitus
quod est in exercitu, sed etiam exercitum, quod est in exercitu.

f. 18v. *Exercitus, exercitus*

Exercitus non est exercitus, sed etiam exercitum, quod est in exercitu.
Exercitus non est exercitus, sed etiam exercitum, quod est in exercitu.

Exercitus non est exercitus, sed etiam exercitum, quod est in exercitu.

Exercitus non est exercitus, sed etiam exercitum, quod est in exercitu.

Exercitus non est exercitus, sed etiam exercitum, quod est in exercitu.

Exercitus non est exercitus, sed etiam exercitum, quod est in exercitu.

Exercitus non est exercitus, sed etiam exercitum, quod est in exercitu.

Exercitus non est exercitus, sed etiam exercitum, quod est in exercitu.

Exercitus non est exercitus, sed etiam exercitum, quod est in exercitu.

Exercitus non est exercitus, sed etiam exercitum, quod est in exercitu.

